

Tradenomien näkemys taloushallinnon osaamisestaan ja koulutuksen työelämän vastaavuudesta

Elisabeth Villemson

1.10.2016

Tekijä Villemson Elisabeth	
Koulutusohjelma Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelma	
Opinnäytetyön nimi Tradenomien näkemys taloushallinnon osaamisestaan ja koulutuksen työelämän vastaavuudesta	Sivu- ja liitesivumäärä 31+12
<p>Taloushallinto on toimialasta riippumatta jokaisen yrityksen tärkeä prosessi, sillä taloushallinnon tehtävänä on tuottaa tärkeää tietoa yrityksen sen hetkisestä taloudellisesta tilasta ja antaa esimerkiksi lähtötiedot yrityksen investointien tekemiseen. Taloushallinto on niin ikään yrityksen yksi tärkeimmistä tukiprosesseista ja sen tehtävänä onkin auttaa yritystä saavuttamaan sen tavoite tuottaa voittoa yrityksen omistajille. Taloushallinnon osaaminen on yhtä tärkeä aihe, sillä yrityksen taloushallinnon työntekijöiden osaamisen taso määrittelee, kuinka hyvin yrityksen taloushallinto voi tehtävässään onnistua.</p> <p>Taloushallinnon osaaminen opetus on myös osa jokaisen liiketalouden opiskelijan koulutusta. Tämän lisäksi taloushallinnon osaamista kartutetaan myös työelämässä. Suomessa taloushallinnon taitoja voidaan opiskella sekä ammatillisen koulutuksen tasolla että korkeakoulutasolla. Ammattikorkeakouluissa voidaan valmistua tradenomiksi, joka on kaupallisen alan alempi korkeakoulututkinto.</p> <p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää tradenomien tämän hetkistä taloushallinnon osaamisen tasoa sekä sitä miten tradenomikoulutus on pystynyt vastaamaan työelämän tarpeisiin. Tutkimus suoritettiin internetin kautta toteutetulla Webropol-kyselyllä. Toimeksiantajana tutkimuksella oli Tradenomiliitto, jonka jäsenille kysely lähetettiin. Tutkimuksen kohteena oli valmistuneet tradenomit ja otannaksi muodostui 38 tradenomiliiton jäsentä. Tutkimus rajattiin koskemaan jo valmistuneita tradenomeja, jotka ovat mahdollisesti jo työelämässä.</p> <p>Tutkimuksen tulokset osoittivat, että tradenomitutkinto koettiin yleisesti erittäin hyödylliseksi työmarkkinoilla sekä myös pätevästi valmistanut tradenomeja työelämässä tarvittavaan osaamiseen. Tästä huolimatta tradenomitutkinnossa koettiin olevan aukko käytännön ja teorian välillä, ja tradenomit kokivat koulutuksessa sisältyvän taloushallinnon eroavan työelämän taloushallinnon käytännöistä merkittävästi. Tutkinnolta toivottiinkin lisää käytännön harjoituksia työelämän taloushallinnosta ja yhteistyön lisäämistä yritysmaailman kanssa.</p>	
Asiasanat Taloushallinto, taloushallinnon osaaminen, tradenomi, tutkinto, koulutus, työelämä	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen tavoitteet ja taustaa	1
1.2	Tutkimusongelma ja rajaukset	2
1.3	Opinnäytetyön rakenne ja tutkimushanke	3
2	Taloushallinto	4
2.1	Taloushallinnon määritelmä	4
2.2	Taloushallinnon osaaminen	5
2.3	Taloushallinnon tulevaisuus	5
3	Tradenomitutkinto	7
3.1	Taloushallinnon opintojen sisältö	7
3.2	Työelämän vastaavuus	9
4	Kysely tradenomeille taloushallinnon osaamisesta	10
4.1	Tutkimuksen toteutus	10
4.2	Tutkimuksen aineisto	10
4.3	Tutkimuksen tulokset	12
4.3.1	Taustatiedot	12
4.3.2	Taloushallinnon määritelmä	15
4.3.3	Taloushallinnon osaaminen	17
4.3.4	Taloushallinnon koulutus	18
4.3.5	Tradenomikoulutuksen työelämän vastaavuus	21
4.3.6	Tutkimuksen luotettavuus	23
5	Pohdinta	25
5.1	Oman oppimisen arviointi	28
	Lähteet	30
	Liitteet	32
	Liite 1. Kyselylomake	32
	Liite 2. Saatekirje	43

1 Johdanto

1.1 Tutkimuksen tavoitteet ja taustaa

Eskola ja Mäntysaari (2011, 7) määrittelevät taloushallinnon seuraavanlaisesti: ”Taloushallinnon tehtävänä on tukea – – yrityksen prosesseja sekä tuottaa tietoa yrityksen taloudesta. Taloushallinto huolehtii siitä, että yrityksellä on riittävä taloudellinen osaaminen, jotta yritys pystyy toimimaan tehokkaasti ja kannattavasti.” Taloushallinto siis niin ikään määritellään yrityksen talouden tukiprosessiksi. Kun vielä muistetaan, että jokaisen yrityksen tavoitteena on tuottaa voittoa omistajilleen ei liene vaikeaa päätyä johtopäätökseen, että oli yrityksen liiketoiminta sitten minkälaista vaan, on taloushallinto ja siihen liittyvä osaaminen tärkeää kaikenlaisessa yritys- ja organisaatiotoiminnassa.

Kun ymmärretään miksi taloushallinto on tärkeää yritykselle, on myös helppo ymmärtää miksi sen osaaminen on aina ajankohtainen aihe. Jotta voitaisiin ymmärtää yrityksen liiketoimintaa ja kuinka sillä voidaan tuottaa voittoa, on myös omattava taloushallinnon osaamista edes jollain asteella – oli sitten henkilö taloushallinnon työntekijä tai ei. Nykypäivänä erilaiset taloushallinnon prosessien osat kuuluvatkin myös henkilöille, jotka eivät työskentele varsinaisesti taloushallinnossa. Esimerkiksi esimiesasemassa toimiva työntekijä vastaa usein oman alueensa budjetista tai tavallinen työntekijä on velvollinen raportoimaan tuntinsa taikka tilaamansa tarvikkeet taloushallinnolle palkanlaskentaa tai ostolaskujen kirjaamista varten.

Tradenomin koulutus sisältää suuntautumisesta huolimatta ainakin jossain määrin aina taloushallinnon perusteet. Näin ollen finanssi- ja talousasiantuntijuuden opiskelijana olen pohtinut taitojani taloushallinnon osaamisessa. Ajatus opinnäytetyöhön lähtikin nimenomaan omasta elämästäni: Olenko minä tarpeeksi hyvä? Löytyykö minulta tarvittava taloushallinnon osaaminen? Tästä syystä halusinkin tutkia koulutuksen riittävyttä taloushallinnon osaamisen saralta – valmistako koulutus minut oikeasti työelämässä vaadittavaan taloushallinnon osaamiseen? Ymmärrän, että kokemattomuus tuo tiettyä epävarmuutta, ja siitä syystä haluankin tutkia asiaa nimenomaan jo töissä olevien tradenomien perspektiivistä. Sillä jos joku tietää parhaiten, mitä työelämässä vaaditaan, on se työssäkäyvä henkilö itse.

Vuonna 2012 toteutetun Taloushallintoliiton kyselyssä näkyi hyvin samankaltainen linja. Kyselyn perusteella taloushallinnon opintojen valinnassa merkitsivät eniten hyvä työllisyystilanne, uravaihtoehdot, toimialan kiinnostavuus ja mielenkiintoiset työtehtävät. Vastanneista 68% koki, että taloushallinnon opetus on vastannut odotuksia erittäin tai melko

hyvin. Kuitenkin vain 51% vastaajista oli sitä mieltä, että oli opintojen aikana saanut realistisen kuvan taloushallinnon töistä. (Taloushallintoliitto, 2016) Inspiraatio opinnäytetyöhön lähtikin hyvin samankaltaisesta syystä: vaikka opinnot itsessään tuntuivat hyvin perusteellisilta jäljelle jäi silti kalvava tunne siitä, että tietoni käytännön taloushallinnosta ovat puutteelliset.

Aihetta lähestytään sekä tutkimalla itse taloushallinnon määritelmää että tradenomien taloushallinnon osaamista kyselyn kautta. Opinnäytetyön tavoitteena on siis selvittää tradenomien tämän hetkinen taloushallinnon osaaminen ja mitkä ovat ne taloushallinnon taidot, joita työelämässä todella tarvitaan sekä kuinka voisimme kehittää koulutusta entisestään vastaamaan paremmin työelämämme tarpeita.

1.2 Tutkimusongelma ja rajaukset

Taloushallinnon osaamisen teemaryhmän tutkimusongelmaksi muodostui seuraavat kysymykset:

- ”Kohtaavatko työelämän vaatimukset ja ammattikorkeakouluissa hankittu taloushallinnon osaaminen kun valmistunut tradenomi astuu työelämään?”
- ”Mitkä ovat suomalaisten ammattikorkeakoulujen taloushallinnon alan koulutuksen ominaispiirteet ja vahvuudet? Miten opetus ja tarjonta poikkeaa muusta koulutustarjonnasta?”

Yhteisten tutkimusongelmien perusteella tämä opinnäytetyö päätti ottaa vastattavaksi ensimmäisen tutkimusongelman, jossa etsitään vastausta siihen kohtaavatko työelämän vaatimukset ja koulutus. Hieman erilaista perspektiiviä tutkimukseen haettiin sillä, että tutkimuskohteena ovat tradenomit, jotka ovat jo mahdollisesti työelämässä sekä ovat jo kartuttaneet kokemusta siitä, kuinka heidän koulutus on työelämään heitä valmistanut. Opinnäytetyö rajataan siis koskemaan työelämässä olevia tradenomeja, jolloin tämä opinnyte tosiasiallisesti tutkii työelämän ja koulutuksen kohtaamista. Näin ollen opinnäytetyö sivuaa myös teemaryhmän toista tutkimusongelmaa.

Tutkimusongelmaksi muodostuikin siis selvittää kuinka tradenomikoulutus on tradenomien omasta mielestä valmistanut heitä työelämässä tarvittavaan taloushallinnon osaamiseen? Tutkimuksen alaongelmia ovat lisäksi:

- Mitä on taloushallinto?

- Mitkä ovat ne taloushallinnon osa-alueet, jotka työelämässä olevat tradenomit ko-
kevat kuuluvan taloushallinnon osaamiseen?
- Mikä on tradenomien näkemys heidän taloushallinnon osaamisestaan?

1.3 Opinnäytetyön rakenne ja tutkimushanke

Tämä opinnäytetyön raportti koostuu johdannon lisäksi teoriaperustasta, jossa määritellään taloushallintoa sekä taloushallinnon osaamisessa tarvittavia taitoja ja ominaisuuksia. Tietoperustassa käsitellään tradenomitutkimusta, sen opetuksen kulkua ja työelämän vastaavuutta. Tämän jälkeen raportti käy läpi tutkimuksen toteutuksen ja tutkimustulokset. Viimeiseksi pohditaan tutkimustuloksien perusteella sitä, kuinka koulutuksen työelämävastaavuutta voitaisiin kehittää entisestään.

Opinnäytetyö on osa suurempaa tutkimushanketta ja se toteutettiin teemaryhmän muodossa. Teemaryhmä tutkiikin kokonaisuudessaan tradenomien taloushallinnon osaamista. Hanke lähti ARENE Ry:n (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto) ja taloushallintoliiton tapaamisesta vuonna 2015, jossa toivottiin ajantasaisen tilannekuvan koostamista ammattikorkeakoulujen taloushallinnon opetuksen profiileista, sisällöistä ja tavoitteesta. Teemaryhmän toimeksiantajana toimikin Haaga-Helia Ammattikorkeakoulun rehtori Teemu Kokko.

Toimeksiantajana tässä kyseisessä opinnäytetyössä on Tradenomiliitto (TRAL). TRAL on ”kaikkien tradenomien yhteinen työelämän edunvalvonta-, palvelu- ja markkinointiorganisaatio työmarkkinoilla”. Tradenomiliitto tehtävänä onkin ”edistää tradenomien asemaa työelämässä” sekä ajaa myös ammattikorkeakoulujen koulutuspoliittisia asioita. (TRAL, 2016a) TRAL on tutkimuksessa auttanut muun muassa toteuttamaan kyselyn, jolla tutkimustulokset on kerätty.

2 Taloushallinto

2.1 Taloushallinnon määritelmä

Taloushallinto itsessään ei ole täysin yksiselitteinen käsite sen sisällön laajuuden vuoksi, mutta Lahti & Salminen (2007) määrittelevät taloushallinnon järjestelmäksi, jolla organisaatio seuraa taloudellisia tapahtumia siten, että se voi raportoida toiminnastaan sekä ulkoisille että sisäisille sidosryhmille. Kun otetaan huomioon Milton Friedmanin kuuluisat sanat siitä, kuinka yrityksen ainoa tarkoitus on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, ei liene vaikea mieltää, että taloushallinto on tärkeä osa juuri tätä tavoitetta. Eskola ja Mäntysaari (2011, 7) määrittelevätkin taloushallinnon tarkoituksen seuraavanlaisesti: ”Taloushallinnon tehtävänä on tukea – – yrityksen prosesseja ja sekä tuottaa tietoa yrityksen taloudesta. Taloushallinto huolehtii siitä, että yrityksellä on riittävä taloudellinen osaaminen, jotta yritys pystyy toimimaan tehokkaasti ja kannattavasti.”

Taloushallinto perinteisesti mielletään ehkä laskentatoimeksi ja kirjanpidoksi, mutta taloushallinto on itsessään paljon laajempi käsite. (Lahti & Salminen 2008, 14.) Mitä taloushallinto sitten pitää sisällään? Tämä tutkimus pyrkii myös vastaamaan siihen kysymykseen lähestymällä kysymystä siitä suunnasta, että mitä osa-alueita taloushallinnon ammattilaiset itse kokevat taloushallintoon kuuluvan.

Jos lähestytään taloushallintoa edellä määritellyn funktion kautta, jossa taloushallinnon tehtävänä on tuottaa tietoa yrityksen taloudellisesta tilasta, niin taloushallinto voidaan karkeasti jakaa kolmeen osa-alueeseen: rahoitus, ulkoinen ja sisäinen laskentatoimi. Sisäisestä laskentatoimesta käytetään myös nimeä johdon laskentatoimi, sillä se on yrityksen sisäisiä käyttötarkoituksia varten. Se pitää sisällään muun muassa kustannuslaskentaa, hinnoittelua, tulosyksikkölaskentaa ja strategista johdon laskentatoimea. Ulkoinen laskentatoimi taas vastaavanlaisesti tuotetaan informaatiota yrityksen taloudellisesta tilasta ulkopuolisille sidosryhmille ja se on myös lakisäätöistä. Yrityksen kirjanpito kuuluu tähän osa-alueeseen. (Valtionkonttori, 2013) Viimeisenä osa-alueena on rahoitus, ja vaikka sitä voidaan tarkastella ihan omana tieteenalana, kuuluu se kuitenkin vankasti taloushallintoon. Rahoituksessa tarkastellaan muun muassa yritykselle käytössä olevia rahoituslähteitä, käyttöpääoman hallintaa ja investointipäätöksiä. Rahoitus on myös yhtä tärkeä osa yrityksen talouden hallintaa, sillä ilman rahallista pääomaa on yrityksen vaikea operoida. (Haaga-Helia, 2016)

2.2 Taloushallinnon osaaminen

Taloushallinnon dynaaminen työympäristö tarkoittaa myös sitä, että koulutuksen on pysyttävä ajan hermoilla mukana. Tästä samaisesta syystä onkin äärimmäisen tärkeää, että tutkimme sitä, kuinka koulutus voisi vastata ei vain nykyisiin vaan myös tulevaisuuden taloushallinnon tarpeisiin. Tilisanomat maalaavatkin vuoden 2025 taloushallinnosta seuraavanlaisen kuvan: ” Uudessa taloushallinnossa rutiinityö vähenee, prosessien kontrollointi painottuu, konsultoinnin ja asiakaspalvelun merkitys kasvaa. Alan ammattikuva muuttuu ”hiljaisesta” kirjanpitäjistä vuorovaikutustaitoiseksi vahvaksi yritystaloulosaajaksi.” (Tilisanomat, 2014)

Taloushallinnon ammattilaisten on hallittava monenlaisia taitoja – myös perinteisen kirjanpidon osaamisen lisäksi. Taloushallintoliitto määrittelee alalla tarvittaviksi taidoiksi ja ominaisuuksiksi seuraavanlaisia asioita:

- Taloushallinnon opinnot ja työkokemus
- Yleinen liiketoiminnan lainalaisuuksien ymmärrys
- Asiakkaan liiketoiminnan ymmärrys
- Markkinointi- ja myyntiosaaminen sekä asiakaspalvelutaidot
- Tietotekniikan osaaminen taloushallinnon hoidossa
- Kansainvälisyyteen liittyvä osaaminen: kielitaito, kulttuurierojen ymmärrys
- Henkilökohtaiset ominaisuudet: tilannetaju, innostavuus, oppimiskyky, viestintätaidot, asenteet (Taloushallintoliitto, 2016)

Lista pitää sisällään paljon ominaisuuksia ja taitoja, jotka ovat paljon muutakin kuin pelkästään kirjanpidon teoriaa. Näin ollen on siis tärkeää, että taloushallinnon koulutus pystyy valmistamaan tradenomiopiskelijoita myös edellä mainittuihin asioihin.

2.3 Taloushallinnon tulevaisuus

Taloushallinto toimialana on tällä hetkellä niin sanotusti murroksessa. Alalle on viime vuosikymmenen aikana tullut paljon erilaisia digitaalisia työvälineitä, jotka ovat mahdollistaneet sen, että perinteisestä kirjanpitäjän roolista siirrytään asiantuntijaksi ja yrittäjän taloudelliseksi neuvonantajaksi. (Taloushallintoliitto, 2016) Digitaalisuus muuttaa myös käytännössä taloushallinnossa työskentelevien toimenkuvia. Esimerkiksi taloushallinnon assistenttien siirtyvät tiedon tallentajista tiedon tarkastajaksi, kun entistä kehittyneemmät järjestelmät tuovat tiedon yhtä automaattisemmin kirjanpitoon.

Tästä syntyy luonnollisesti uhkakuva siitä, onko kirjanpitäjä enää tarpeellinen vaikka kymmenen vuoden kuluttua? Vuonna 2013 tehdyssä Oxfordin yliopiston tutkimuksessa kirjanpitäjä pääsikin yhdeksi uhanalaisimmaksi työksi. (Frey & Osborne, 2013) Kyseenalaistamatta Oxfordin tutkimusta uskallan kuitenkin väittää, että tämä ei pidä paikkaansa. Kuten edellä jo mainittiin, tulee kirjanpitäjän rooli yrityksessä muuttumaan ja tältä saralta kirjanpitäjän perinteinen rooli on varmasti uhanalainen. Taloushallinnon osaajan on kuitenkin osattava laaja repertuaari tietoja ja taitoja, jossa käytännön kirjanpito, kuten kirjanpidolliset viennit, on vain osa sitä. Näiden rutiinistöiden automatisointi onkin alalla varmasti erittäin tervetullutta, sillä se tuo lisäarvoa sille asiantuntijuudelle, jota taloushallinnon osajalla todellisesti on.

Taloushallinnossa työskentelevien toimenkuva tulee muuttumaan ja se on jo myös muuttunut. Kirjanpitäjän rooli yrityksen taloudellisena neuvonantajana ja taloudellisen tilan asiantuntijana tulee kasvamaan. Tämä muuttaa varmasti esimerkiksi tilitoimistojen formaattia palvelualan yrityksenä. (Taloushallintoliito, 2016) Kirjanpidon prosessien automatisointi siirtää osaamisen painopistettä alalla kuten edellä on kerrottu, mutta vaikka tulevaisuudessa ei tarvittaisikaan samaa määrää työntekijöitä hoitamaan jokapäiväisiä taloushallinnon rutiinitöitä, ei se muuta sitä, että yrityksen johdon on edelleen tiedettävä kuinka yritystä verotetaan, mikä investointi on yritykselle kannattava taikka kuinka uuden omaisuuden poistojen jaksottaminen tulisi optimaalisesti tehdä.

Myös taloushallinnon koulutuksen on pysyttävä mukana alan muutoksessa. Koulutuksen tulee pystyä vastamaan ja ennakoimaan tulevaisuuden tarpeita, sillä muuten valmistuneet opiskelijoiden tietotaito ei vastaa työelämän tarpeita. Jos taloushallinnon digitaaliset visiot toteutuvat, kasvaa esimerkiksi sähköisten kirjanpidon työkalujen hallitsemisen merkitys entisestään. Taloushallinnon koulutukseen sisältyykin jo monessa määrin erilaisten sähköisten työkalujen oppimista. Esimerkiksi SAP tai NAV on monella kurssilla jo käytössä. Onko opetuksessa suhde perinteisen tilinpidon ristikoiden ja sähköisten järjestelmien hallitsemisen välillä kuitenkin oikea? Jos taloushallinnon työntekijän rooli asiantuntijana kasvaa, se vaatii myös varmasti aivan uudenlaista osaamista. Pystyykö koulutus vastaamaan myös tähän? Nämä ovat kysymyksiä, joihin tämä tutkimus pyrkii vastaamaan.

3 Tradenomitutkinto

Taloushallinnon alalle valmistavia koulutuksia on monenlaisia: alalle voidaan suunnata alemmasta ammattitutkinnosta, ammattikorkeakoulusta tai yliopistosta. Tradenomitutkinto on kaupallisen alan alempi korkeakoulututkinto Suomessa, jota tarjoaa 22 eri ammattikorkeakoulua. Koulutuksia on tarjolla ruotsiksi, suomeksi ja englanniksi. Vuosittain tradenomiksi valmistuu noin 5000 opiskelijaa, joista noin 80% tulee nuorisokoulutuksesta ja noin 20% aikuiskoulutuksesta. (TRAL, 2016a)

Tradenomitutkinnon tavoitteena on Tradenomiliiton mukaan ” antaa laaja-alaiset tiedot ja taidot toimia työelämässä oman alansa asiantuntijatehtävissä sekä valmiudet oman ammattialan kehittämiseen.” (TRAL, 2016a) Tutkinnon laajuus on 210 opintopistettä ja yksi opintopiste vastaa noin 27 tunnin työpanosta. (Helsingin yliopiston ylioppilaskunta, 2005) Ammattikorkeakoululaki määrittelee ammattikorkeakoulututkinnon pituuden kolmen ja neljän lukukauden väliin, ellei painavista syistä ole pidempään tarve. Kuitenkin kukin ammattikorkeakoulu päättää opetussuunnitelmista. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 § 14)

Tradenomitutkinto itsessään pitää myös sisällään eri suuntautumisvaihtoehtoja koulutusohjelmien muodossa ja näitä ovat esimerkiksi markkinointi, tietotekniikka, laskentatoimi, johtaminen, yrittäjyys, kansainvälinen yritystoiminta tai rahoitus. Opiskelu itsessään pitää sisällään pakollisten opintojen lisäksi valinnaisia opiskeluita, opinnäytetyön ja työharjoittelun. Kieliointoja ja viestintää koskevat samat pakolliset vaatimukset kuin yliopistoissa. (TRAL, 2016a)

Tradenomikoulutukseen haetaan yhteishaun kautta, joita järjestetään keväisin ja syksyisin. Koulutukseen hakevien tulee täyttää tietty koulutusvaatimus, ja opiskelemaan hakeutuvilla tulee olla suoritettuna joko toisen asteen yleissivistävä tutkinto (ylioppilastutkinto) tai ammatillinen tutkinto. Tradenomikoulutuksen suorittaneet voivat myös jatkaa opintojansa esimerkiksi ylemmässä ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa. (TRAL, 2016a)

3.1 Taloushallinnon opintojen sisältö

Ammattikorkeakoulujen tutkinnot perustuvat ammattikorkeakoulun laatimaan opintosuunnitelmaan. Ammattikorkeakoululaki säätelee, että kukin ammattikorkeakoulu päättää itse opetussuunnitelmista. (Ammattikorkeakoulu 932/2014 § 14) Ammattikorkeakouluilla on kuitenkin lain mukaan tehtävänä antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukea opiskelijan ammatillista kasvua. Tämän lisäksi

ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Näitä tehtäviään hoitaessa ammattikorkeakoulun tulee edistää elinikäistä oppimista. (Ammattikorkeakoulu 932/2014 § 4)

Tradenomitutkinnon opinnot koostuvat 210 opintopisteestä. Opinnot ovat jakautuneet perusopintoihin ja suuntautumisvaihtoehdosta riippuviin pakollisiin sekä syventäviin ammattiopintoihin. Tämän lisäksi koulut tarjoavat yleensä mahdollisuuden valinnaisiin opintoihin. Varsinaisten opintojen lisäksi tradenomi-tutkintoon kuuluu noin viiden kuukauden työharjoittelujakso, joka voidaan suorittaa joko yhdessä tai kahdessa jaksossa, sekä opinnäytetyö, jossa opiskelija pääsee hyödyntämään omaksumaansa ammattitaitoa tutkimushankkeen muodossa. (Haaga-Helia, 2016b)

Kuten aiemmin on kerrottu, on oppilaitoksilla oikeus päättää omasta opintosuunnitelmastaan. Opintopisteiden jako näyttäisi kuitenkin olevan kutakuinkin sama lähes kaikissa oppilaitoksissa ja edellä mainitut opinnot painottuvatkin seuraavanlaisesti:

- Perusopinnot: 60 opintopistettä;
- Ammattiopinnot: 90 opintopistettä;
- Valinnaiset opinnot: 15 opintopistettä;
- Työharjoittelu: 30 opintopistettä ja
- Opinnäytetyö: 15 opintopistettä. (Haaga-Helia, 2016b; Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2016)

Tradenomi-tutkinto siis koostuu muustakin kuin vain teoriaopinnoista, joka tukee ammattikorkeakoulun tehtävää tarjota työelämän vaatimuksiin perustuvaa korkeakouluopetusta.

Taloushallinnon opetusta tarjotaan kaikissa ammattikorkeakouluissa, jossa voi opiskella tradenomiksi. Taloushallinto voi olla myös oma suuntautumisvaihtoehto. Tämän lisäksi suuntautumisvaihtoehtoja on esimerkiksi Jyväskylän ammattikorkeakoulussa tarjolla finanssialan, myynnin ja henkilöstöasiantuntijan muodossa. (Jyväskylän ammattikorkeakoulu, 2016) Tästä huolimatta kaikkien tradenomi-opiskelijoiden perusopintoihin kuuluu vankasti taloushallinnon perusteet. Esimerkiksi Haaga-Helien ammattikorkeakoulun finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelmassa opiskelijan taloushallinnon perusopintoihin kuuluvat laskentatoimen perusteet, yritysverotus, talousmatematiikka ja rahoitus. (Haaga-Helia, 2016c)

3.2 Työelämän vastaavuus

Ammattikorkeakoulututkinto eroaa muusta korkeakoulutuksesta siinä määrin, että tutkinnon tehtävänä on jo lain mukaan ”vastata työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin”. (932/2014 §4) Tradenomit valmistuvat siis suoraan ammattiin ja tämän perusteella tutkinnon tulee vastata työelämän tarpeita. Haaga-Helian ammattikorkeakoulu kuvaileekin tradenomia seuraavalla tavalla: ”...tradenomilla on kokonaisvaltainen käsitys yrityksen toiminnasta. Hän osaa tarttua nykypäivän haasteisiin ja toimia muuttuvissa olosuhteissa tulevaisuutta ennakoiden.” (Haaga-Helia, 2016b)

Jotta edellä määritetyistä tavoitteista ja tehtävistä voidaan suoriutua, tulee ammattikorkeakoulun tiedostaa, mitä työelämän vaatimukset ovat. Erityisen haastavaksi asian tekee sen, että työelämän vaatimukset ovat dynaamisia siinä missä muukin maailma. Ammattikorkeakoulut tekevätkin yleensä yhteistyötä erilaisten yritysten kanssa työharjoittelupaikkojen, opinnäytetöiden ja kurssien muodossa. Opintojaksot sisältävät myös usein tehtäviä, jossa pyritään esimerkiksi tutkimaan erilaisia aiheita käyttäen hyväksi tosielämän yrityksiä. Jatkuva yhteistyö yritysten ja yritystoiminnan kanssa onkin ammattikorkeakoulujen keino vastata juuri näihin työelämän tarpeisiin. Tiivis yhteistyö opiskelijoita työllistävien yritysten kanssa on ammattikorkeakoulujen tärkeä työväline siihen, että ammattikorkeakoulu onnistuu tehtävässään ammatillisena korkeakoulutuksen tarjoana.

Tästä huolimatta monet valmistuneet opiskelijat kokevat silti työelämän ja koulutuksen välillä olevan kuilun merkittäväksi. Tradenomien mielestä koulutuksen kautta luotu kuva ammatista ei vastaa sitä, mitä todellinen työ mahdollisesti on. (Taloushallintoliitto, 2016) Tämä tutkimus tarkasteleekin sitä, kuinka tradenomi-koulutus voisi mahdollisesti vastata paremmin työelämään tarpeisiin kysymällä tradenomien näkemystä siitä, miten heidän mielestä koulutus on onnistunut tavoitteessaan. Yrity maailman ja ammattikorkeakoulujen jatkuvan yhteistyön lisäksi tutkimustyö onkin myös tärkeä avain siihen, että ammattikorkeakoulut onnistuvat tarjoamaan työelämän vaatimuksia vastaavaa koulutusta.

4 Kysely tradenomeille taloushallinnon osaamisesta

Tässä kappaleessa käsitellään opinnäytetyön tutkimuksen toteutusta menetelmän, toteutustavan ja tutkimuksen kohteen muodossa. Kappaleessa esitellään myös tutkimuksen aineisto ja aineistonkeruussa käytetty kyselylomake. Tämän lisäksi kappaleessa esitellään tutkimuksen tulokset ja arvioidaan tutkimuksen luotettavuus.

4.1 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin määrällisenä tutkimuksen ja tutkimusaineiston keruumetodiksi valikoitu kysely. Kysely sopi tutkimusmenetelmäksi siksi, että tutkimuksen tavoitteena oli tavoittaa mahdollisimman suuri joukko vastaajia helposti ja nopeasti. Määrällinen tutkimus sopi tutkimusmuodoksi siitä syystä, että potentiaalisesti suuri joukko vastauksia haluttiin käsitellä numeerisesti. Kysely on toteutettu Webropol-työkalulla, jossa luodaan internetissä sijaitseva kyselylomake.

Tutkimuksen perusjoukkona oli tradenomi tutkinnon suorittaneet henkilöt eli Tradenomiliiton jäsenet. Tutkimuksen tavoitteen saavuttamiseksi oli olennaista, että vastaajan ovat jo mahdollisesti työelämässä ja näin ollen tietävät työelämän vaatimuksista. Toimeksiantajana tutkimukselle oli Tradenomiliitto, joka on tradenomien oma ammattiliitto. Näin ollen tutkimuksessa päästiin hyödyntämään Tradenomiliiton jäsenrekisteriä. Linkki kyselylomakkeeseen lähetettiin Tradenomiliiton uutiskirjeen mukana, joten tutkimuksen otos koostuu tradenomiliiton jäsenistä. Tradenomiliiton jäseneksi voidaan liittyä jo opiskelijana, mutta uutiskirjeessä kerrottiin kyselyn koskevan jo valmistuneita tradenomeja. Koska otoksena toimi kyselyyn vastanneet Tradenomiliiton jäsenet, on tutkimus myös otantatutkimus.

4.2 Tutkimuksen aineisto

Tutkimuksen aineisto kerättiin Webropol-työkalun avulla suunnitellulla kyselylomakkeella. Ohjelmassa luodaan Webroolin internetsivustolla kätevästi nettikysely, johon vastauksia kerätään helposti jaettavan nettilinkin avulla. Aineiston analysoimisessa käytettiin Webropol-työkalun yhteenvetoraporttia vastauksista ja Excel-ohjelmistoa taulukkojen tekemiseen sekä tulosten analysoimiseen. Aineisto kerättiin anonymisti ja kohteena oli Tradenomiliiton jäsenet eli tradenomit.

Itse kysely koostui kuudesta osiosta, jotka olivat taustatiedot, taloushallinnon määritelmä, taloushallinnon osaaminen, oma taloushallinnon osaaminen, taloushallinnon koulutus ja koulutuksen työelämä vastaavuus. Kysymykset suunniteltiin siten, että ne antaisivat vas-

taukset tutkimukselle asetettuihin tutkimusongelmiin. Kysymysten jaottelu pyrittiin pitämään mahdollisimman selkeinä, ja vaikka itse osioita on monta, on kysymysten määrä pyritty pitämään kohtuullisena.

Kysymyksiä oli yhteensä 29 kappaletta, joista osa oli luokittelu kysymyksiä ja osa seka-
muotoisia kysymyksiä. Tämän lisäksi kyselyssä oli myös muutama avoin kysymys. Avoi-
met kysymykset olivat tärkeitä kyselyn kannalta, sillä ne antavat vastaajille mahdollisuu-
den tuoda esiin heidän täysin omia näkemyksiä, joihin koko tutkimus perustuu.

Kysymysten osiot olivat järjestetty loogisesti helpoiten vastattavimmista hieman enemmän
pohdintaa vaativiin kysymyksiin. Esimerkiksi kysymykset alkoivat taustatietojen jälkeen
taloushallinnon määritelmästä, jossa annettiin esimerkki määritelmä ja kysyttiin vastaajien
mielipidettä siitä, ovatko he samaa vai eri mieltä määritelmän kanssa. Näin ollen talous-
hallinnon määritelmästä aloittaminen loi pohjan sille, että vastaajat olivat jo miettineet,
mitä taloushallinto heille tarkoittaa. (Liite 1.)

Seuraavassa osiossa pohdittiin taloushallintoon kuuluvia osa-alueita, jotka puolestaan
määrittelevät taloushallintoa entisestään. Osa-alueet olivat jaoteltu taloushallinnon määri-
telmät mukaisesti ulkoiseen ja sisäiseen laskentatoimeen sekä rahoitukseen. Näiden osa-
alueisiin kuuluvien tehtävien määrittelemisessä hyödynnettiin lisa Kaltiaisen julkaistussa
opinnäytetyössä jo määrittelemää listaa sisäisen ja ulkoisen laskentatoimen sekä rahoi-
tukseen kuuluvista prosesseista. Kyseinen opiskelija kuuluu samaan tutkimusryhmähank-
keeseen ja tutki Tradenomien taloushallinnon osaamistarpeita suurten organisaatioiden
näkökulmasta. (Kaltainen lisa, 2016)

Tämän lisäksi kysyttiin henkilökohtaisia ominaisuuksia, joita työelämässä taloushallinnon
työntekijä tarvitsee. Henkilökohtaisten ominaisuuden määrittelyssä käytettiin apuna Talou-
shallintoliiton julkaisua. (Taloushallintoliitto, 2016) Oma taloushallinnon osaaminen arvi-
ointi seurasi taloushallinnon ominaisuuden määrittelemistä, jolloin vastaavat olivat jo miel-
täneet taloushallinnon osaamiseen kuuluvat taidot. Oman taloushallinnon osaamisen arvi-
oinnin yhteydessä kysyttiin myös vastaajien kouluttautumisesta tradenomikoulutuksen
jälkeen. (Liite 1.)

Koulutusosio keskittyi tradenomikoulutuksen sisältöön ja siihen, kuinka hyödylliseksi vas-
taajat kokivat koulutukseen kuuluvia osa-alueita. Kysymykset tässä osiossa olivat pääasi-
assa väittämiä, joihin vastattiin joko olevansa samaa tai eri mieltä. Viimeiseksi kyselyssä
pyrittiin kartoittamaan vastaajien omaa näkemystä koulutuksen työelämä vastaavuudesta.

Viimeinen osio lopetettiin avoimeen kysymykseen, jossa suoraan kysyttiin onko koulutus tradenomien mielestä vastannut työelämän tarpeita. (Liite 1.)

Linkki kyselyyn lähetettiin Tradenomiliiton uutiskirjeen mukana saatekirjeen kera (Liite 2.) ja vastausaikaa kyselylle ei määritelty. Vastaamisajaksi muodostui lopulta 1,5 kuukautta. Tämän lisäksi kyselyyn vastaamisen motivaatioksi kyselyyn vastanneille oli luvassa arvontapalkinto. Arvontapalkinnon kustantajana toimi Tradenomiliitto.

4.3 Tutkimuksen tulokset

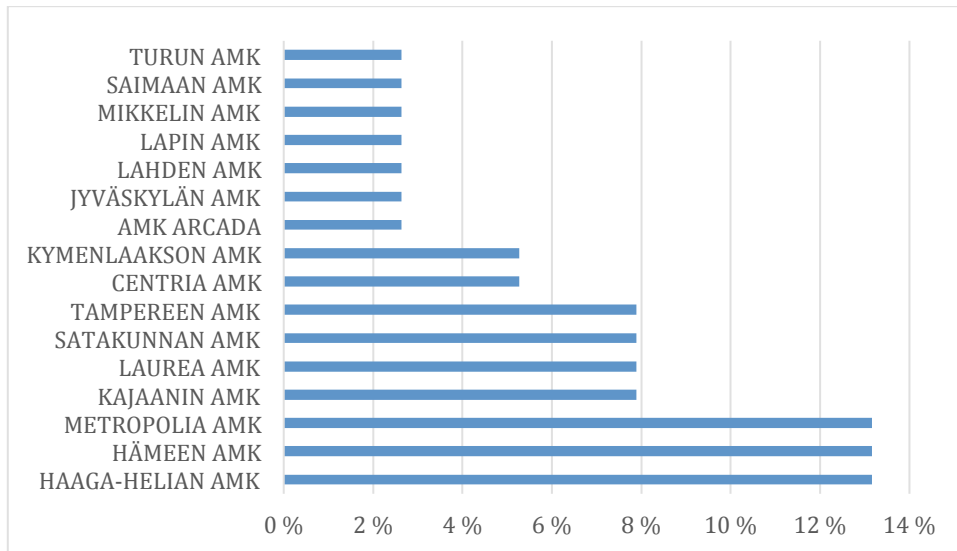
Kyselyyn tuli vastauksia kaiken kaikkiaan 38 kappaletta. Vastausprosenttia ei pystytä tarkasti arvioimaan, mutta Tradenomiliitto arvioi uutiskirjeessä lähetetyn kyselyn menneen noin parille tuhannelle jäsenelle. Näin ollen kyselyyn vastanneiden osuus jäi erittäin pieneksi. Vastauksien määrän uskottiin suunnitteluvaiheessa olevan merkittävämpi. Määrä jäi mahdollisesti pienemmäksi siitä syystä, että kysely lähetettiin toukokuun lopussa ja lomakausi on saattanut vaikuttaa negatiivisesti vastaamiseen. Tämän lisäksi kyselyn kesken jättäneiden määrä oli suuri, joka voisi myös tarkoittaa sitä, että kyselyn toteuttamisessa oli vikaa. Esimerkiksi kysely koettiin liian pitkäksi tai kyselyn alussa olevien taustatietojen kysyminen koettiin liian henkilökohtaiseksi.

Tutkimuksen aineisto analysoitiin Webropol-työkalun avulla, jolla saatiin raportti ja yhteenveto kyselyn vastauksista. Tämän lisäksi tulosten analysoimisessa hyödynnettiin Excel-ohjelmaa. Excel-ohjelman avulla kysymyksistä muodostettiin erilaisia kaavioita, joilla havainnollistetaan tuloksia. Kyselyn vastaukset ja tulokset on seuraavassa alakappaleessa.

4.3.1 Taustatiedot

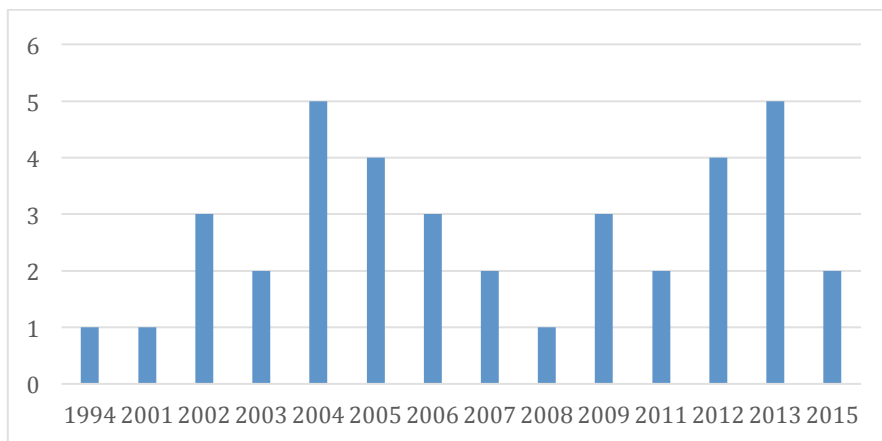
Taustatietojen kyselyn perusteella vastaajista 87% oli naisia ja 13% miehiä. Sukupuolijakauma vastaa suhteellisen hyvin myös tradenomien todellista sukupuolijakaumaa, sillä Tradenomiliiton vuoden 2015 jäsentutkimuksessa tradenomeista 68,3% oli naisia ja 31,7% miehiä. (TRAL, 2015) Vastaajien kotipaikkakunta oli hyvin jakautunut ja eri kotipaikkakuntia oli yhteensä 24 kappaletta. Eniten vastauksia tuli Espoosta, Helsingistä ja Tampereelta.

Suurin osa vastaajista oli suorittanut tutkintonsa Haaga-Helian, Hämeen ja Metropolian ammattikorkeakoulussa. Tämän lisäksi vastauksia tuli myös muista ammattikorkeakouluista. Alla olevassa kuviossa esitetään vastaajien ammattikorkeakoulujakauma. Vastaajien kotipaikkakunta vastasi myös koulujakaumaa, sillä vastauksia tuli monesta eri paikkakunnasta. Eniten vastauksia tuli Espoosta, Helsingistä ja Tampereesta.

Kuvio 1. Vastaajien ammattikorkeakoulujakauma. (n=38)

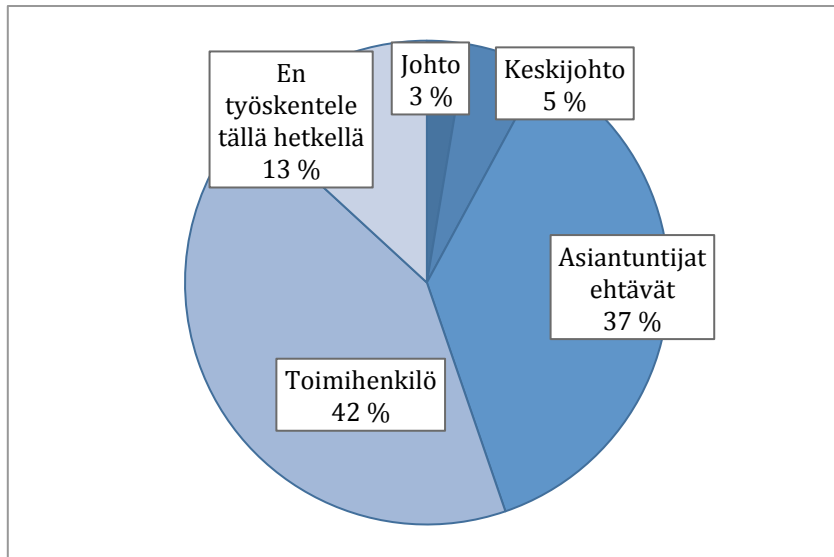
Vastaajien valmistumisvuosi oli myös muiden taustatietojen tavoin hyvin jakautunutta. Mukaan mahtui sekä vuonna 1995 valmistunut että 2015 vuonna valmistunut. Vastaajista suurin osa oli valmistunut vuonna 2004 ja 2013. Vastaajien valmistumisvuosi tuo kattavan näkökulman tutkimukseen, sillä vastaajilla on selvästi jo kertynyt työkokemusta alalta. Alla olevassa kuviossa on esitetty vastaajien eri valmistumisvuodet tarkemmin.

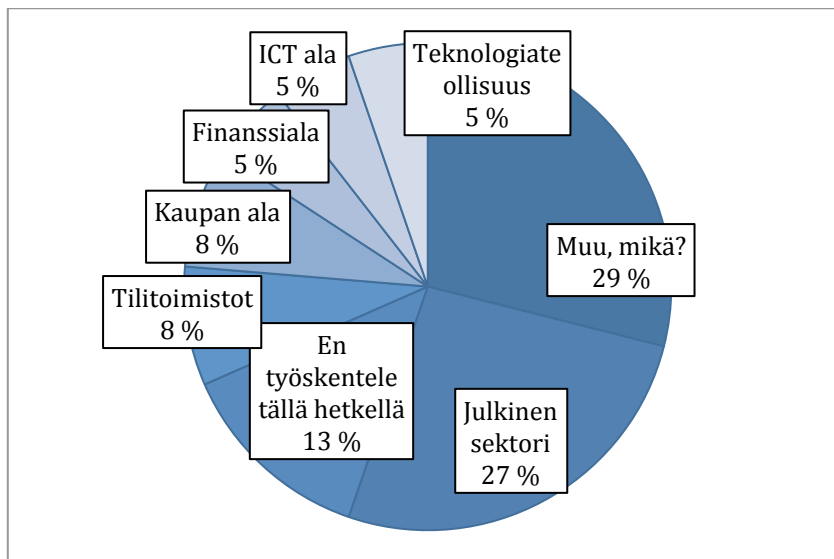
Kuvio 2. Vastaajien tutkinnon suorittamisvuosi. (n=38)

Edellä mainittujen taustatietojen lisäksi vastaajilta kysyttiin vielä heidän toimiasemaa ja toimialaa. Vastaajista suurin osa työskenteli joko toimihenkilönä tai asiantuntijatehtävissä. Toimiala kysymyksessä vastaajien tuli valita joko ennalta määritellyistä vaihtoehdoista toimialansa. Tämän lisäksi vastausvaihtoehdoksi jätettiin myös muu, jolloin vastaaja määritteli itse toimialansa. Vastaajista suuri osa työskenteli julkisella sektorilla sekä muulla toimialalla. Muita toimialoja olivat kemianala, konsulttiala, logistiikka, rakentaminen, talo-

tekniikka, metsäteollisuus, ympäristöpalvelut, meijeriala ja henkilöstöpalvelut. Toimiasema ja toimiala kategorioissa oli käytetty Tradenomiliiton kyselyissä käyttämiä jaotteluja. (TRAL, 2015)

Kuvio 3. Vastaajien toimiasema työpaikalla. (n=38)

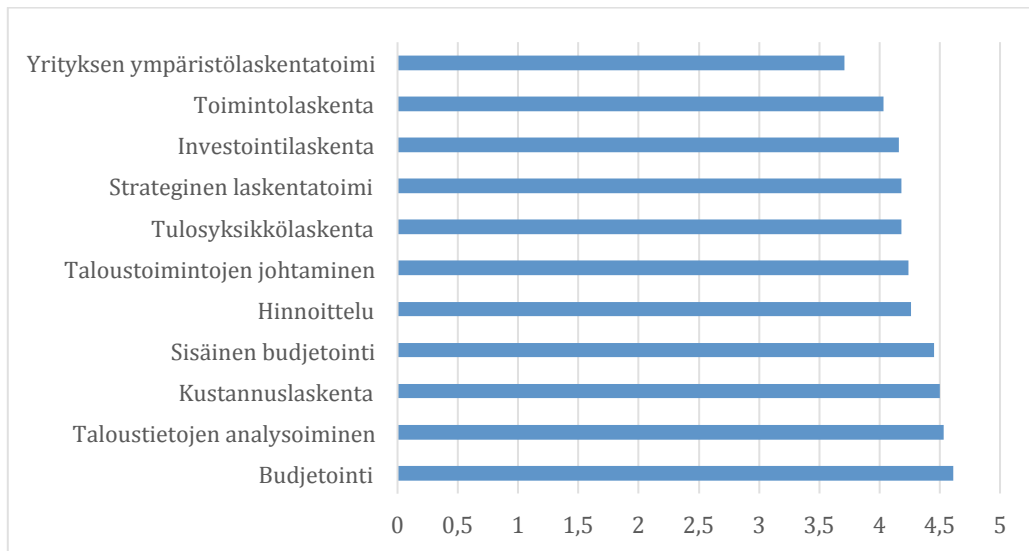
Kuvio 4. Vastaajien työpaikkojen toimialat. (n=38)

Vastaajien taustatiedot osoittivat, että vastaajien taustat olivat hyvin jakautuneet. Tämä tarkoittaakin sitä, että tulokset antavat hyvän edustuksen sekä eri ikäryhmistä että ammattikorkeakoulutuksista pienestä vastauslukumäärästä huolimatta. Taustatietojen jakaumaa vertailtiin Tradenomiliiton vuonna 2015 toteutettuun jäsentutkimukseen tradenomeista, ja taustatietojen havaittiin vastaavan suhteellisen hyvin tradenomiliiton tuloksia sukupuoli-ikäkauman, toimialan sekä toimiaseman suhteen. (TRAL, 2015)

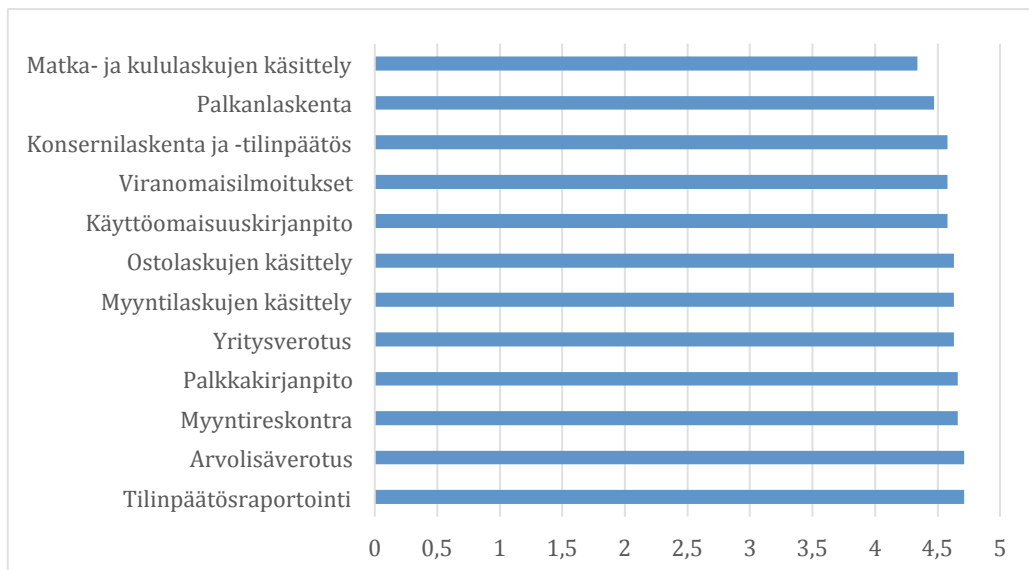
4.3.2 Taloushallinnon määritelmä

Yhtenä tutkimuksen alaongelmana pyrittiin tutkimaan taloushallintoa ja sen määritelmää. Jotta tutkimustulokset olisivat relevantteja ja vastaajat pystyisivät vastaamaan kysymyksiin samalta lähtöviivalta, oli tärkeätä aloittaa kysely taloushallinnon määritelmällä. Vastaajilta kysyttiin ensimmäisenä avoimen kysymyksen muodossa mitä taloushallinto tarkoittaa heille ja sen jälkeen heille esitettiin Lahti ja Salmen (2004) määritelmä taloushallinnosta, jossa heidän tuli vastata ovatko he samaa vai eri mieltä määritelmän kanssa. Tuloksissa havaittiin, että suurin osa vastaajista oli yhtä mieltä taloushallinnon määritelmän kanssa. Esimerkiksi taloushallinto määriteltiin seuraavanlain: ”Taloushallinnon tehtävä on tuottaa päätöksentekoa tukevia talouden raportteja, sekä huolehtia siitä, että yritys pystyy toimimaan tehokkaasti ja kannattavasti.” Saman kaltaisia vastaajien määritelmiä oli monia ja tämän lisäksi taloushallinto pyrittiin määrittelemään myös siihen kuuluvien prosessien kautta: ”Kirjanpitoa, reskontraa, maksuliikennettä” tai ” kirjanpito, talouden suunnittelu, veroasiat, tilinpäätökset, sijoitustoiminta jne.”. Vastaajat olivat kutakuinkin myös yhtä mieltä Lahti ja Salmen määritelmästä taloushallinnosta, sillä 34% vastaajista olivat täysin samaa mieltä ja 53% jokseenkin samaa mieltä määritelmän kanssa. Mielenkiintoisesti kuitenkin 11% olivat täysin eri mieltä määritelmän kanssa, johon syy ei tosin valitettavasti avoimen kysymyksen perusteella selvinnyt.

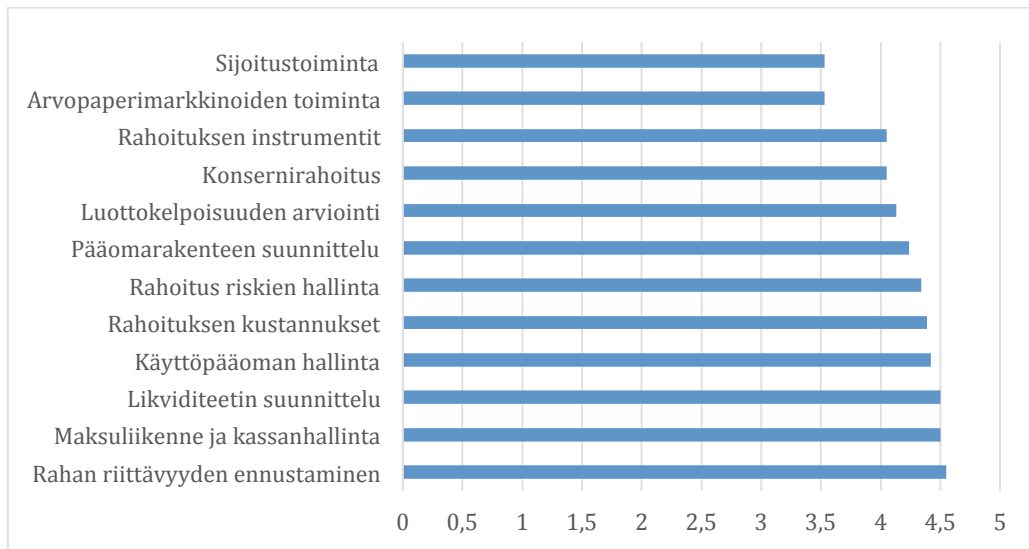
Taloushallintoon kuuluvia prosesseja tai osa-alueita pyrittiin myös selvittämään kysymällä vastaajilta kuinka tärkeinä he mieltävät valmiiksi määritellyt osa-alueet taloushallinnon osaamisessa. Prosessit olivat jaoteltu sisäisen ja ulkoisen laskentatoimen sekä rahoituksen alle. Tämän lisäksi vastaajilta kysyttiin myös muita varsinaiseen taloushallinnon asiaosaamiseen kuulumattomia ominaisuuksia, ja kuinka tärkeitä ne ovat taloushallinnon osaamisessa. Vastausvaihtoehtojen lisäksi vastaajille annettiin myös mahdollisuus lisätä vaihtoehtoja ”muu, mikä?” sarakkeen muodossa. Ainoastaan sisäisessä laskentatoimessa oltiin käytetty edellä mainittua vaihtoehtoa, jossa tietotekniikka oli esitetty erittäin tärkeäksi sisäisen laskentatoimen prosessiksi. Tulokset ovat esitelty alla olevassa kaaviossa, jossa kouluarvosana yksi tarkoittaa ei yhtään tärkeää ja viisi erittäin tärkeää. Vastauksista on muodostettu keskiarvo.

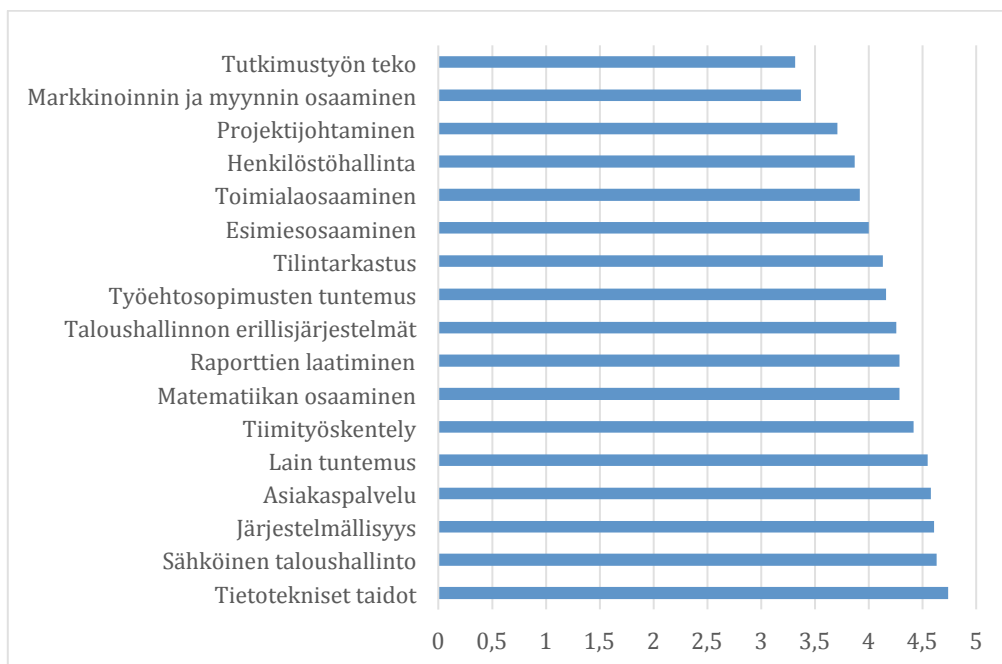
Kuvio 5. Sisäisen laskentatoimeen kuuluvien prosessien tärkeys taloushallinnon osaamisessa. (0 = ei lainkaan tärkeä, 5 = erittäin tärkeä)

Kuvio 6. Ulkoiseen laskentatoimeen kuuluvien prosessien tärkeys taloushallinnon osaamisessa. (0 = ei lainkaan tärkeä, 5 = erittäin tärkeä)

Kuvio 7. Rahoitukseen kuuluvien prosessien tärkeys taloushallinnon osaamisessa. (0 = ei lainkaan tärkeä, 5 = erittäin tärkeä)

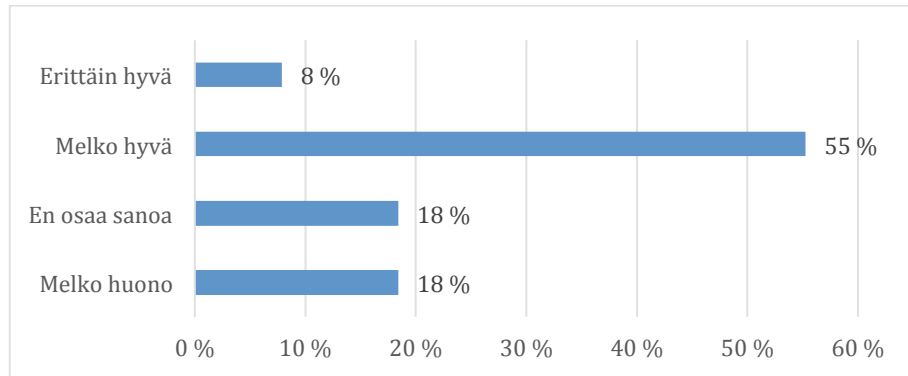

Kuvio 8. Muun kuin asiaosaamisen tärkeys taloushallinnon osaamisessa. (0 = ei lainkaan tärkeä, 5 = erittäin tärkeä)

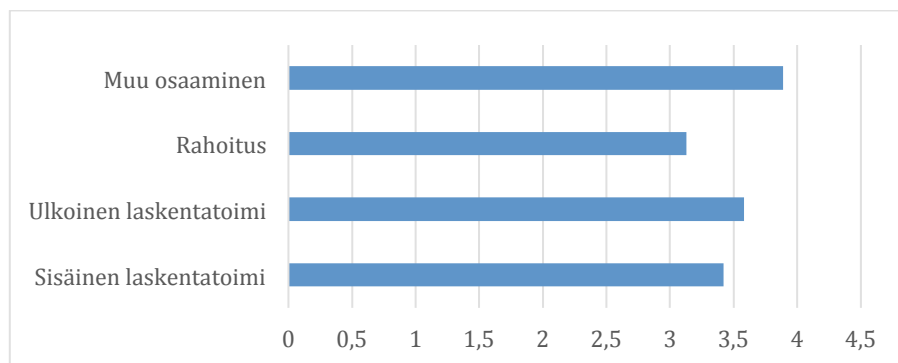
4.3.3 Taloushallinnon osaaminen

Vastaajilta tiedusteltiin myös heidän omaa näkemystä tämän hetkisestä taloushallinnon osaamisestaan sekä tarkempaa osaamista taloushallinnon eri osa-alueiden kohdalla. Vastaajista 55% koki omaavansa melko hyvän taloushallinnon osaamisen kun taas 18% koki olevansa melko huono taloushallinnon osaamisessa. Tämä voi johtua myös siitä, että huomattava osa vastaajista eivät aktiivisesti työskentele taloushallinnon parissa. 18% vastaajista eivät osanneet arvioida heidän taloushallinnon osaamista ja 11% vastaajista koki-

vat osaavansa taloushallinnon erittäin hyvin. Taloushallinnon osa-alueista taas rahoitus hallittiin huonoiten, ja rahoituksen osaamisen kouluarvosanan keskiarvoksi muodostui 3,13. Sisäisen laskentatoimen keskiarvo oli 3,42 ja ulkoisen laskentatoimen 3,58. Muu osaaminen koettiin vahvimaksi ja sen keskiarvoksi muodostui 3,89.

Kuvio 9. Vastaajien oma arvio heidän tämän hetkisestä taloushallinnon osaamisesta. (n=38)

Kuvio 10. Vastaajien oma arvio heidän taloushallinnon osaamisesta sen eri osa-alueilla. (0 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä)

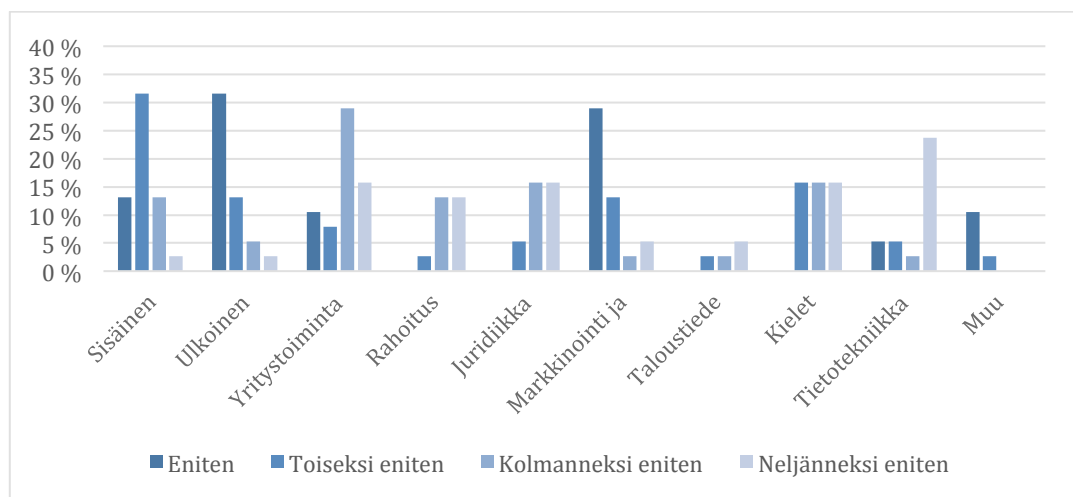
4.3.4 Taloushallinnon koulutus

Vastaajien taloushallinnon osaamista pyrittiin myös kartoittamaan kyselemällä heidän kouluttautumisesta valmistumisen jälkeen. Vastaajista 58% olikin kouluttautunut lisää valmistumisen jälkeen ja vastaavasti 42% ei ollut käynyt minkäänlaisessa koulutuksessa tutkinon suorittamisen jälkeen. Vastaajista 29% oli kouluttautunut lisää nimenomaan taloushallintoon liittyvissä osa-alueissa. Tämän lisäksi vastaajilta tiedusteltiin avoimen kysymyksen muodossa sitä, minkälaista koulutusta he mielestensä tarvitsisivat taloushallintoon liittyvissä asioissa. 21% vastaajista kokivat, etteivät he tarvitse minkäänlaista lisäkoulutusta taloushallinnossa ja näistä yli puolet kertoivat syyksi sen, etteivät työskentele jokapäiväisesti taloushallinnon parissa. Vastaajista 11% kokivat tarvitsevan lisäkoulutusta kaikissa taloushallinnon osioissa sekä taloushallinnon kokonaisvaltaisessa hahmotuksessa. Tä-

män lisäksi esiin nousi myös tietotekniset koulutustarpeet sekä koulutustarpeet liittyen taloushallinnon muutoksiin ja kirjanpidon tiedon ajantasaisuuteen. Yli puolet vastaajista kokivat tarpeelliseksi koulutuksen tietyissä taloushallinnon prosesseissa, esimerkiksi sisäinen laskentatoimi ja budjetointi nousivat usein esiin. Sen lisäksi myös taloudellinen raportointi ja rahoitus nousivat selvästi esille.

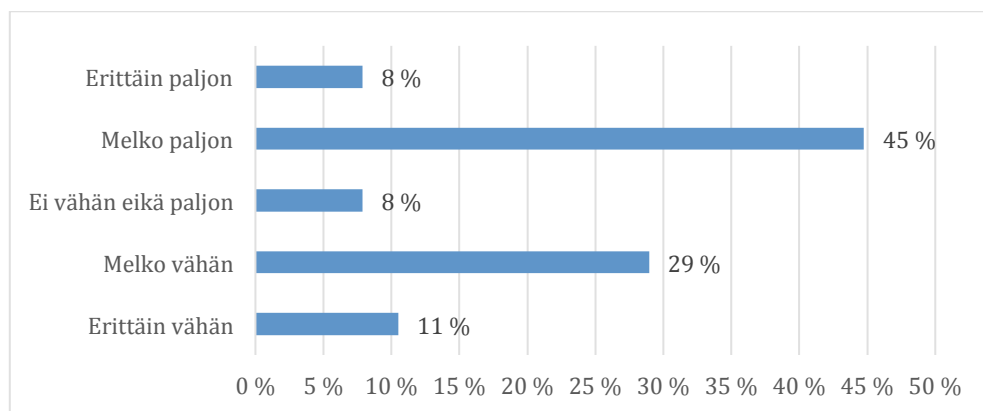
Taloushallinnon asiaosaamisen lisäksi vastaajilta kysyttiin, minkälaisissa muissa taidoissa he toivoisivat kehittyvänsä, jotta he pärjäisivät paremmin työelämässä. Vaikka asiaosaaminen on kriittistä taloushallinnossa, on myös muut henkilökohtaiset taidot tärkeitä työelämässä toimiessa. Vastaajista kaksi henkilöä ei valitettavasti ymmärtänyt kysymystä ja seitsemän henkilöä ei kokenut tarvitsevansa kehittyä muussa kuin asiaosaamisessa. Avoimen kysymyksen muodossa kysytystä kysymyksestä nousi työpaikan merkitys työntekijän kehityksessä. Esimerkiksi yksi vastaaja vastasi toivovansa kehittyvänsä ”oppimalla työssä” ja toinen vastasi ”työssä saatavalla kokemuksella”. Tämän lisäksi työpaikan perehdytys koettiin tärkeäksi. Vastauksista selvästi myös nousi esiin tietojärjestelmäosaaminen, asiakaspalvelu, stressinsietokyky, kielitaito ja esimiestyöskentely. Sen lisäksi vastaajat toivoivat verkostoitumistaitojensa kehittymistä.

Kartoittaakseen paremmin vastaajien koulutustaustaa, vastaajilta kysyttiin, mitä opintojaksvoja heidän koulutukseen on kuulunut. Vastaajia pyydettiin nimeämään neljä eniten luke-
maa ainekokonaisuutta. Ennalta annettujen vastausvaihtoehtojen lisäksi, vastaajille annettiin vielä ”muu, mikä?”-vaihtoehto, jos ainetta ei löytynyt listasta. Selvästi eniten oltiin opiskeltu Sisäistä ja ulkoista laskentatoimea, yritystoimintaa sekä markkinointia ja myyntiä. Tämän lisäksi ”muu, mikä?”-vaihtoehdosta kävi ilmi, että pääaineena vastaajilla oli annettujen vaihtoehtojen lisäksi HR, johtaminen, logistiikka ja kansainvälinen kauppa. Toiseksi eniten opiskellussa aineessa nousi esille myös viestintä. Alla olevassa kuviossa on esitetty tulokset tarkemmin.

Kuvio 11. Vastaajien tutkintoon kuuluvat ainekokonaisuudet määräjärjestyksessä. (n=38)

Koska yhtenä tutkimusongelmana oli selvittää koulutuksen vastaavuutta työelämään, oli myös tärkeää kartoittaa tradenomien mielipidettä koulutuksesta ylipäättänsä. Kyselylomakkeessa vastaajilta kysyttiin myös sitä, kuinka paljon he kokivat pystyvänsä vaikuttamaan koulutuksen sisältöön (Kuvio 12). Suuri osa (53%) koki pystyvänsä vaikuttamaan koulutuksen sisältöön melko tai erittäin paljon. Kuitenkin vastaajista 66% olisi toivonut pystyvänsä vaikuttamaan koulutuksen sisältöön vielä enemmän, mikä kertoo, että koulutuksen sisällön räätälöinnin lisäämisessä on toivomisen varaa. Esimerkkinä kysymyksessä oli annettu kurssien valinta, mutta kysymys piti sisällään myös muut aspektit.

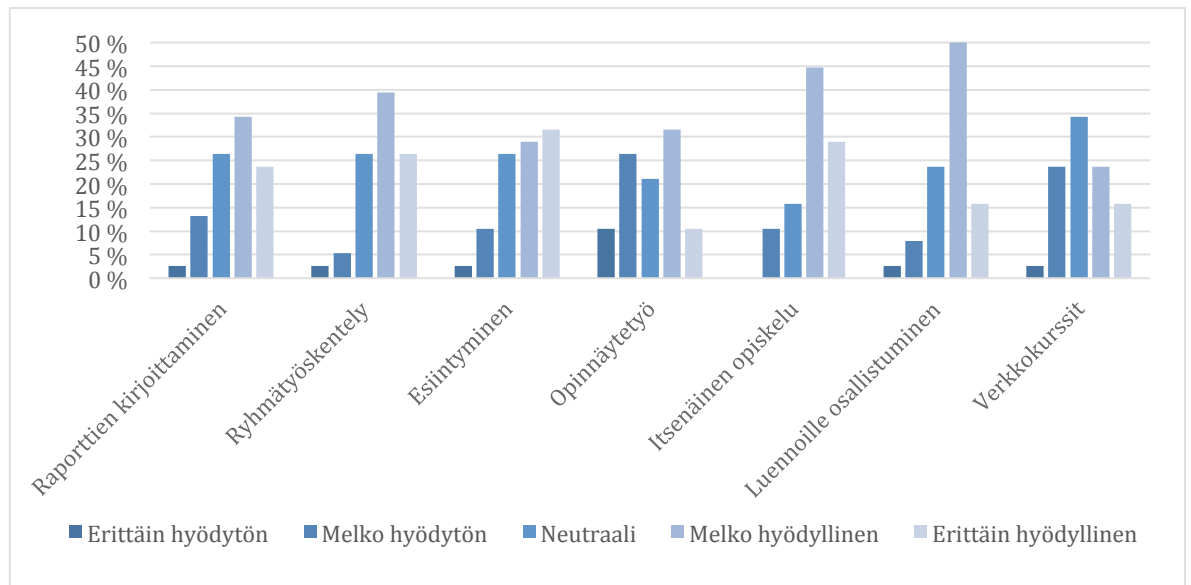

Kuvio 12. Kuvio kuvaa siitä, kuinka paljon vastaajat pystyivät mielestään vaikuttamaan koulutuksensa sisältöön. (n=38)

Tämän lisäksi vastaajilta kysyttiin avoimen kysymyksen muodossa sitä, millä tavalla he olisivat toivoneet pystyvänsä vaikuttamaan koulutuksen sisältöön. Tässä muutama ote vastauksista: ” Olisi ollut hyvä saada valita enemmän itseä kiinnostavia opintoja. ”; ” Enemmän vapaavalintaisia opintoja ja suuntautumismahdollisuuksia. ”. Nämä kaksi vastausta kiteyttävätkin hyvin sen, minkälainen linjaus vastauksista nousi esille. Vastaajat toivoivatkin sitä, että olisivat pystyneet enemmän vaikuttamaan siihen mitä opiskelivat. Perusopinnot koettiin pirstaloituneeksi ja koulutus ei ollut tarpeeksi joustava sen suhteen, että esimerkiksi syventävät ammattiopinnot ovat yleensä pakollisia eikä niitä pystytä vaihtamaan muihin itseään enemmän kiinnostaviin kursseihin.

Vastaajilta tiedusteltiin myös eri opetusmetodien hyötyä työelämässä. Kysymyksessä vastaajia pyydettiin luokittelemaan seuraavat osa-alueet niiden hyödyllisyyden perusteella: raporttien kirjoittaminen, ryhmätyöskentely, esiintyminen, opinnäytetyö, itsenäinen opiskelu, luennoilla osallistuminen ja verkkokurssit. Vastaukset jakautuivat suhteellisen tasaisesti vastaajien kesken, joten selvästi opetusmetodien toimivuus on yksilöllistä. Kysymyksessä

pyrittiin kartoittamaan nimenomaan metodin hyödyllisyyttä työelämässä, mutta vastauksiin perusteella voidaan päätellä, että vastaajat ovat mahdollisesti vastanneet kysymykseen miettien omaa oppimistyyliä. Esimerkiksi luennoille osallistuminen oli 50% vastaajien mielestä melko hyödyllinen. Luennoille osallistuminen ei itsessään kehitä työelämässä tarvittavia henkilökohtaisia ominaisuuksia, mutta luennoille osallistuminen koettiin selvästi oppimismielessä hyödyllisimmäksi. Tämän lisäksi opinnäytetyön kirjoittaminen jakoi vastaajien mielipiteitä. Yhtä suuri osa vastaajista koki opinnäytetyön kirjoittamisen sekä erittäin hyödyttömäksi että erittäin hyödylliseksi. (Kuvio 13)

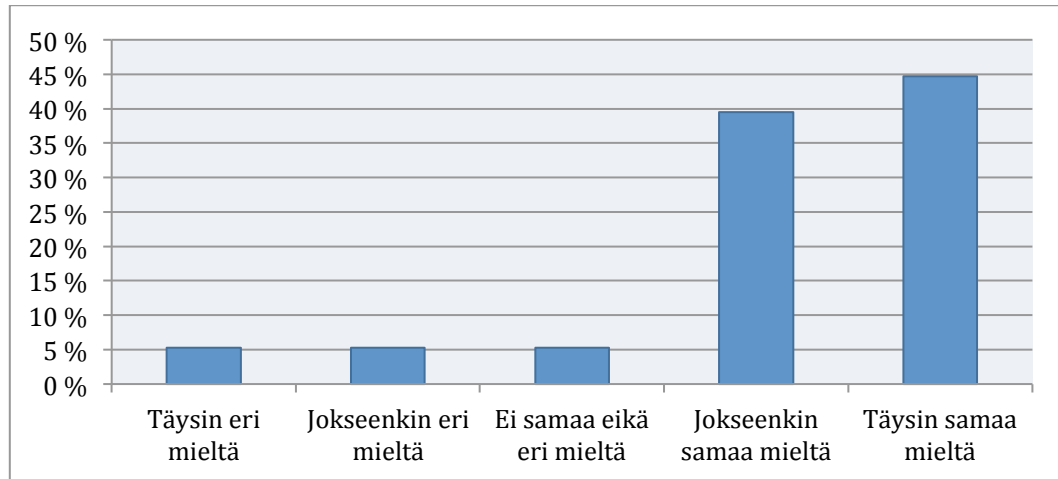

Kuvio 13. Eri opetus- ja oppimismetodien hyödyllisyys työelämässä. (n=38)

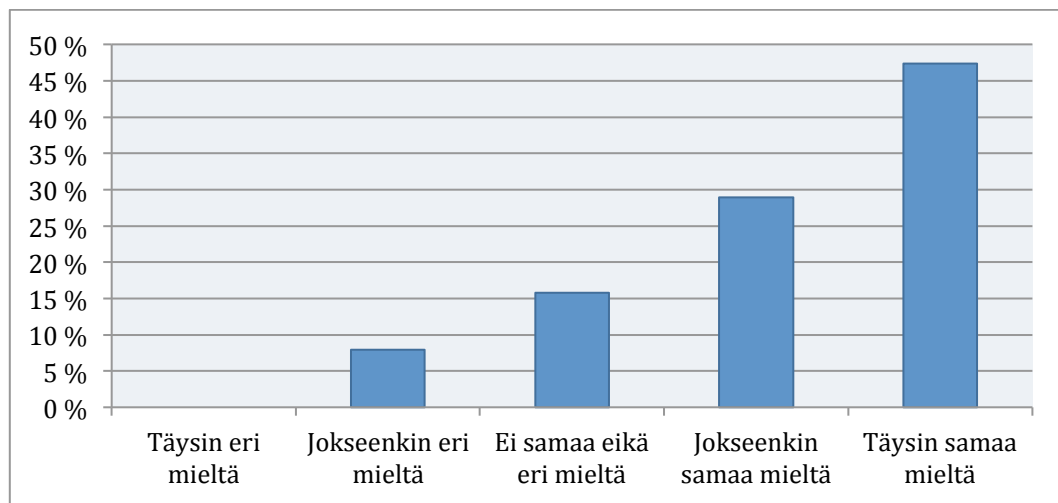
4.3.5 Tradenomikoulutuksen työelämän vastaavuus

Viimeisessä kyselyn osiossa tutkittiin koulutuksen vastaavuutta työelämään. Tutkimusongelmaa lähestyttiin kartoittamalla taitoja, joita vastaajat ovat nimenomaan oppineet työelämässä. Aihetta lähestyttiin avoimen kysymyksen muodossa, mikä antoi vastaajille mahdollisuuden jakaa avoimesti mielipiteensä. Vastaajilla tuntui tässä asiassa olevan yhtenäiset mielipiteet, esimerkiksi yksi vastaajista kiteytti asian seuraavanlaisesti: ” Sen miten teoriaa sovelletaan käytäntöön.” Tämän lisäksi yksi vastaaja kertoi työelämässä oppimaksi taidoksi sen ”miten taloushallinto oikeasti toimii erilaisissa yrityksissä”. Vastauksissa nousi esille se, että opetuksen eli teorian ja työelämässä tapahtuvan käytännön välillä on selkeä kuilu. Tämän lisäksi vastauksissa nousi esille myös työelämässä opittuja muita taitoja, kuten sosiaaliset taidot ja ryhmätyöskentelyn, sekä tietoteknisen osaamisen tärkeys.

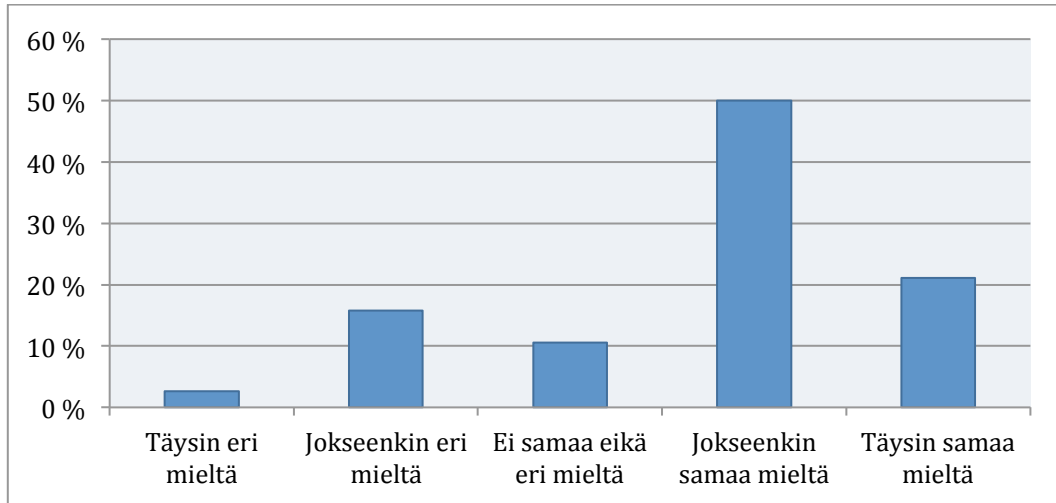
Vastaajista kuitenkin 50% oli jokseenkin samaa mieltä sen kanssa, että koulutuksensa on vastannut heidän työelämän tarpeita (Kuvio 16). 45% vastaajista olivat myös täysin samaa mieltä siitä, että heidän koulutuksesta on ollut hyötyä työelämässä (Kuvio 14). Vastaajista 47% oli täysin samaa mieltä siitä, että koulutuksesta on ollut apua työsaannissa (Kuvio 15). Kaiken kaikkiaan koulutuksen tuoma hyöty oli siis positiivinen.

Kuvio 14. Väittämä: Koulutuksen hyödyllisyys työelämässä. (n=38)

Kuvio 15. Väittämä: Koulutuksesta on ollut apua työsaannissa. (n=38)

Kuvio 16. Väittämä: Koulutus on vastannut työelämän tarpeita. (n=38)

Kyselyn viimeinen kysymys oli avoin kysymys, jossa vastaajilta kysyttiin, millä tavalla koulutus olisi voinut paremmin vastata työelämän tarpeita. Vastaukset vastasivat sitä ajatusmaailmaa, jota vastaajien vastauksissa olikin jo tullut esille. Koulutukselta kaivattiin muun muassa ”enemmän työelämään ja oikeaan yritystoimintaan liittyviä tehtäviä ja kursseja” ja ”enemmän käytännön työhön sopivaa opetusta, eikä liian laajoja aihepiirejä”. Koulutukselta toivottiin joustavuutta kurssivalintojen suhteen, sillä koulutuksen todettiin näin vastaavan paremmin työelämän tarpeita: ”jos olisin saanut lukea enemmän sellaisia kursseja (syventää osaamista), jotka olisivat tukeneet omaa suuntautumisajatusta, joka oli siis jo silloin selvä”. Tämän lisäksi toivottiin yhteistyötä enemmän yritysten kanssa projektien muodossa. Mainittakoon myös, että yksi vastaajista koki koulutuksensa vastanneen hyvin työelämän tarpeita.

4.3.6 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimus on silloin onnistunut, kun sen tulokset antavat luotettavia vastauksia asetettuihin tutkimusongelmiin. Tutkimuksen luotettavuutta lähestytään pohtimalla tutkimuksen validiteettia ja reliabiliteettia. Validiteetti määritellään perinteisesti tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä, mitä sillä on tarkoitus mitata. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 231.) Validiteetti voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen validiteettiin, jossa sisäinen validiteetti mitataan sillä, vastaako tutkimuksen mittaukset teoriaa ja ulkoinen validiteetti määrittää ovatko tutkimustulokset objektiivisesti tulkittuja. Teoriassa validiteetin määrittely on hyvin helppoa, mutta käytännössä ongelma syntyy siitä, että mittauksista riippumatonta tietoa ei yleensä ole käytettävissä. (Virtuaali ammattikorkeakoulu, 2007a)

Tutkimuksen tulokset olivat relatiivisen validit. Sisäinen validiteetti oli hyvä, sillä tulokset vastasivat myös teoriaosuudessa esitettyjä aikaisempia tutkimuksia sekä mitään niin sanottuja yllätyksiä ei tulosten yhteydessä tullut vastaan. Esimerkiksi, empiirisessä osiossa esitetyn taloushallinnon liiton kyselyn tulokset olivat liitettävissä myös tämän tutkimuksen tuloksiin. (Taloushallintoliitto, 2016) Ulkoisen validiteetin osalta on tuloksia hieman vaikeampi arvioida, sillä toteuttajana on ollut yksi ja sama henkilö. Tulosten analyysissä on kuitenkin pyritty olemaan mahdollisimman objektiivinen, vaikka tutkimuksen kohde on samalla myös hyvin henkilökohtainen.

Tutkimustulosten validiteetti kärsii otannan pienestä koosta. Otannan koon oletettiin olevan suurempi. Syitä vastausten vähäiseen määrään voi johtua esimerkiksi kyselyn myöhästyneestä ajankohdasta, sillä kysely lähti liikenteeseen juuri kesälomakauden alkaessa. Tämän lisäksi huomattiin, että kyselyn oli avannut paljon suurempi määrä kuin vastauksia oli kertynyt. Tämän voi mahdollisesti heijastaa sitä, että kysely koettiin liian vaivalloiseksi tai esimerkiksi liian kattava taustatietojen kysely alussa vähensi vastaajien määrää. Näistä syistä tutkimusten tuloksia ei valitettavasti pysty yleistämään kaikkiin tradenomeihin, mutta se ei vaikuta siihen, etteikö tutkimuksen tulokset antaisi siltä hyvää ja validia informaatiota tradenomien taloushallinnon osaamisesta ja koulutuksen työelämän vastaavuudesta.

Reliabiliteetilla viitataan perinteisesti valitun tutkimusmenetelmän kykyyn antaa esittämänvaraisia tuloksia. (Virtuaali ammattikorkeakoulu, 2007b) Tutkimuksen reliabiliteetti onkin olemassa olevan tutkimusten perusteella hyvä. Vastaukset olivat selkeitä, joka heijasti sitä, että kysymykset olivat, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, ymmärretty oikein. Varsinaista tilastollista matematiikka ei tulosten analysoimisessa ole tarvittu käyttää, joten tulosten mittauksessa ei ole voinut olla suuria virheitä. Kysymykset olivat myös muodostettu selkeästi, ja kun tuloksia verrataan myös muihin vastaavanlaisiin tutkimuksiin, voidaan päätellä, että tutkimuksen tulokset toistuisivat myös samankaltaisissa tutkimuksissa. Iisa Kaltiaisen opinnäytetyössä kohteena oli suurten yritysten talouspäättäjät ja työssä tutkittiin myös muun muassa ominaisuuksia ja taitoja, joita taloushallinnon osaamiseen kuuluu. Tämän opinnäytetyön taloushallinnon osa-alueiden määrittelyyn oli käytetty kyseistä tutkimusta ja tulokset ovat hyvin samankaltaiset. Näin ollen, voidaan päätellä, että tutkimuksen tulokset ovat toistettavissa. (Kaltiaisen Iisa, 2016)

5 Pohdinta

Tutkimukseen vastasi yhteensä 38 henkilöä. Vastaajien sijoittuminen oli laaja ja vastauksia tuli sekä ympäri Suomea että monesta eri ammattikorkeakoulusta. Taustatietojen prosentuaalisia jakaumia verrattiin Tradenomiliiton vuoden 2015 jäsentutkimukseen, sillä myös tutkimuksen kohteena oli Tradenomiliiton jäsenet. Taustatietojen vertailussa havaittiin, että vastaajia kertyi lähes samassa mittasuhteessa kuin jäsentutkimuksessa. Otannan jäädessä pieneksi, ei tulokset ole yleistettävissä koko tradenomipopulaatioon, mutta tulokset ovat silti hyvin suuntaa antavia. Vastaajia oli myös monesta eri ikäryhmästä ja mukaan mahtui sekä vuonna 1994 että vuonna 2015 valmistuneita.

Yhtenä tutkimuksen alaongelmista oli selvittää mitä taloushallinto on. Tähän tutkimus vastasikin oikein hyvin: tradenomeilla tuntui olevan selkeä käsitys siitä, mikä on taloushallinnon tavoite ja tehtävä sekä mitä prosesseja se pitää sisällään. Taloushallinto siis kaikessa hienoudessa koettiin yrityksen talouden hallinnaksi, jossa yhdistyy sekä ulkoinen ja sisäinen laskentatoimi että rahoitus. Taloushallinnon tärkeimmiksi prosesseiksi miellettiin suuri määrä eri laskentatoimen ja rahoituksen osa-alueita, joka kuvastaakin sitä laajaa osaamista, jota taloushallinnon osaaja tarvitsee. Myös muu osaaminen asiaosaamisen lisäksi koettiin tärkeäksi taloushallinnon kokonaisvaltaisessa hallinnassa. Joukosta esiin nousi ehdottomasti tietotekniset taidot, joita alalla käytetään kasvavassa määrin. Tämä repertuaari taitoja ja tietoja tuki sitä, mitä myös Taloushallinnon liitto oli kokenut taloushallinnon osaajalle tärkeäksi – tästä poikkeuksena oli se, että vaikka vastaajat kokivat asiakaspalvelun tärkeäksi osaksi taloushallinnon osaamista, myynti ja markkinointi koettiin silti paljon vähemmän merkittävämmäksi.

Toisena tutkimuksen alaongelma oli selvittää tradenomien näkemys heidän omasta taloushallinnon osaamisestaan. Taloushallinto oli tulosten perusteella vastaajilla melko hyvin hallussa. Parhaimmaksi osa-alueeksi muodostui muu osaaminen ja ulkoinen laskentatoimi, ja huonoiten hallussa tuntui olevan sisäinen laskentatoimi ja rahoitus, mutta tämäkin oli siitä huolimatta suhteellisen hyvin hallussa. Tradenomikoulutus valmistaa opiskelijoita laajamittaisesti eri liiketoiminnan työpaikkoihin ja suuntautumisvaihtoehdot opinnoissa ovat myös monipuoliset. Tämä näkyi myös tutkimustuloksissa, sillä vastaajat olivat taustaltaan erikoistuneet laajaan kirjoon eri pääaineista. Suosituimpia pääaineita olivat ulkoinen laskentatoimi sekä myynti ja markkinointi. Toisena pääaineina opinnot sisälsivät eniten sisäistä laskentatoimea, ulkoista laskentatoimea sekä myyntiä ja markkinointia. Sen lisäksi suurimman osan vastaajista opintoihin oli kuulunut vankasti myös yritystoiminta yleisesti, tietotekniikka ja kieliopinnot. Näiden perusteella vastaajat omaavat perus taloushallinnon osaaminen sekä perusopintojen että suuntautumisen vuoksi.

Tästä huolimatta, kun vastaajilta tiedusteltiin tarkemmin missä taloushallintoon kuuluvissa osa-alueissa he tarvitsisivat lisäkoulutusta, kävi ilmi, että taloushallinnon osaamisessa on petrattavaa. 79% vastaajista kokivat tarvitsevan lisäkoulutusta jossain taloushallinnon alueessa. ja vastaukset sisälsivätkin laajan kirjon eri taloushallinnon prosesseja. Vastavasti 21% koki, etteivät tarvinneet lisäkoulutusta, ja näistä suurin osa sanoi syyksi sen, etteivät työskentele aktiivisesti taloushallinnon parissa. Nämä luvut kertovat sen, että vastaajat kokevat taloushallinnon osaamisensa ainakin jossain määrin puutteelliseksi.

Opinnäytetyön pääongelmana oli tutkia tradenomien näkemystä siitä, onko koulutus pystynyt vastaamaan työelämän tarpeisiin. Kuten edellä on kerrottu, oli vastaajat koulustaustaltaan monesta eri ammattikorkeakoulusta. Otannasta ei pysty muodostamaan representaatiota tietyistä kouluista, mutta tulokset puhuvat silti puolestaan: lähes puolet vastaajista olivat täysin sitä mieltä, että koulutuksesta on ollut hyötyä työelämässä ja jopa suurempi osuus oli täysin sitä mieltä, että koulutuksesta on ollut apua myös työsaannissa. Näin ollen koulutus on siis jossain määrin pystynyt vastaamaan työelämän tarpeisiin sekä tradenomitutkinnolla on myös selvästi arvoa työmarkkinoilla. Kuitenkin, kun vastaajilta kysyttiin suoraan onko koulutus vastannut heidän työelämän tarpeisiin oltiin asiasta enää melko samaa mieltä.

Vastaajilta tiedusteltiinkin ongelman juurta kahdesta eri perspektiivistä. Heiltä kysyttiin: mitä taitoja olet oppinut nimenomaan työelämästä sekä millä tavalla koulutus olisi paremmin pystynyt vastaamaan työelämän tarpeisiin. Molemmissa kysymyksissä havaittiin sama toistuva teema. Työelämästä opituiksi taidoiksi nimettiin käytännön asiat eli miten taloushallinto käytännössä toimii ja taasen työelämän tarpeisiin vastaamisessa toivottiin koulutukselta vastaavanlaisesti käytännönläheisyyttä. Koulutukselta toivottiin joustavuutta kurssivalintojen suhteen, jolloin opiskelijat voisivat valita ja opiskella juuri sitä, mitä he itse kokevat mielekkääksi ja tarpeelliseksi. Kursseilta toivottiin enemmän kokonaiskuvan hahmottamista eri osa-alueiden syventävien opetusten muodossa. Koulutukselta toivottiin enemmän yhteistyötä yritysten kanssa sekä käytännön harjoitusten että verkostumisen toivossa.

Vastaajista 66% koki, että olisivat toivoneet pystyvänsä vaikuttamaan koulutuksensa sisältöön enemmän. Vaikka vastaajista lähes puolet pystyivät mielestänsä vaikuttamaan koulutuksen sisältöön melko paljon, olisivat he toivoneet valinnanvaraa lisää. Kun vastaajilta kysyttiin, että miten olisivat toivoneet pystyvänsä vaikuttamaan koulutukseensa lisää, kuului vastauksista selvä yhteinen sävel: toivottiin laajempaa tarjontaa kursseissa ja cross school -tyylisiä vaihtoehtoja, jossa myös esimerkiksi markkinoin opiskelija voisi opiskella

rahoitusta. Palaute oli siis myös positiivista – koulutukselta toivottiin juuri sitä, mitä se tarjoaa, mutta vain vielä enemmän. Tulokset myös osoittavat, että koulutuksen tarjoamat eri opetus- ja oppimismetodit koettiin pääasiallisesti hyödyllisiksi. Yli puolet vastaajista kokivat raporttien kirjoittamisen, ryhmätyöskentelyn, esiintymisen, itsenäisen opiskelun, luennoille osallistumisen ja verkkokurssit joko melko tai erittäin hyödyllisiksi. Kyseenalaisimmaksi osoittautui oppinäytetyö, jossa mielipiteet jakautui tasaisesti erittäin hyödyttömästä erittäin hyödylliseksi. Eräs vastaaja olikin kokenut, että hyödyllisempää työelämää ajatellen olisi korvata kyseinen osa tutkintoa työharjoittelulla.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää tradenomien näkemystä heidän koulutuksen työelämän vastaavuudessa, ja tässä tutkimus onkin onnistunut. Tutkimustulosten päämääränä oli myös auttaa tradenomien koulutuksen tarjoavia ammattikorkeakouluja kehittämään koulutusta. Tulokset olisivat tältä saralta olleet hyödyllisemmät, jos vastaajien valmistuminen olisi tapahtunut enemmän lähimenneisyydessä. Tällä hetkellä vastauksissa esitetyt näkemykset yltävät jopa vuodelle 1994, josta tradenomikoulutus on varmasti jo paljolti kehittynyt ja muuttunut. Siitä huolimatta oli mielenkiintoista huomata, kuinka samat teemat toistuvat jopa yllättävän usein vastauksissa valmistumisvuodesta riippumatta.

Vaikka tämä tutkimus pyrkikin vastaamaan edellä määritettyyn tavoitteeseen, ovat tulokset kuitenkin parhaimmillaan suuntaa antavia ongelman ytimeen. Jotta voisimme todella kehittää tradenomikoulutusta entisestään, vaatii asia lisää tutkimusta. Tässä tutkimuksessa esiin tuodut tulokset ovatkin hyvä perusta jatkotutkimukselle. Mielenkiintoista ja hyödyllistä olisikin selvittää esimerkiksi miten tosiasiaassa pystymme kuromaamme työelämän ja koulutuksen välillä olevan kuilun umpeen. Työelämä perustuu vankasti käytäntöön ja koulutus pystyy tätä simuloimaan, mutta se ei muuta sitä, että ammattiin valmistuva tutkinto on silti teoriaan perustuvaa. Teoria on toki tärkeä osa oppimista ja se on se mihin perustamme tietotaitomme, mutta jotta ammattikorkeakoulu voisi todellisesti saavuttaa tavoitteensa, tulee sen pystyä yhdistämään nämä kaksi asiaa entistä tehokkaammin.

Minkälainen on siis tulevaisuuden tradenomikoulutus? Ehkä koulutuksesta tulee räätälöityjä, ja pakolliset perusopinnot rajataan minimiin. Ammattikorkeakouluilla on käytössä entistä kehittyneempi sähköinen järjestelmä, jossa opiskelijat valitsevat itse kurssinsa toivomansa mukaan. Suuntautumisvalinnan luomat rajoitukset on unohdettu ja tarjolla on kattavaa opinnonohjausta, jossa opiskelijat saavat tukea unelmiensa toteuttamiseen. Perinteinen kynä ja paperi -metodi on unholassa, ja opiskelijat harjoittavat tietotekniikan käyttöä jo ensimmäisestä päivästä lähtien. Tämä on ehkä yhden tradenomien utooppinen visio, mutta se voi hyvinkin olla se suunta, johon tulevaisuudessa suunnataan.

5.1 Oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyön tekemisessä haastavinta oli ehdottomasti aiheen valinta sekä sen rajaus. Itse mielenkiintoisia aihevaihtoehtoja riitti runsaasti ja tästä syystä oli vaikea valita aihe. Kun itse aihe oli valittu, oli myös tutkimusongelman rajaaminen samaisesta syystä työlästä. Itseäni olisi kiinnostunut ottaa vaikka kuinka laaja aihe tutkittavaksi, mutta onneksi opinnäytetyötä ohjaava opettaja näitesti muistutti sen mahdottomuudesta. Tämän sai myös huomata itse opinnäytetyötä kirjoittaessa – vaikka aihe oli työstämisvaiheessa mielestäni selkeästi rajattu, olisi aiheesta voinut kirjoittaa huomattavasti enemmän.

Tämän lisäksi haastavaa oli myös kyselyn suunnitteleminen. Taloushallinnon jakaminen osa-alueiksi oli vaikeaa, sillä taloushallinto itsessään on niin laaja käsite, kun tarkastellaan siihen kuuluvia prosesseja. Olen kuitenkin opiskellut kaikkia taloushallintoon kuuluvia osa-alueita: sisäistä ja ulkoista laskentatoimea sekä rahoitusta. Sen lisäksi työskentelen parhaillani taloushallinnossa. Koin, että olisin osannut suhteellisen hyvin itse kertoa taloushallintoon kuuluvat prosessit, mutta koska teoriaosuuden tulee perustua lähteisiin, olikin tämä lähteiden löytäminen aiheeseen yllättävän hankalaa. Tästä huolimatta, kun olin kyselyn tehnyt, olin siihen tyytyväinen. Kuitenkin itse vastauksia analysoidessa, huomasin paljon asioita, joita olisi voinut tehdä toisin. Tiedyt kysymykset eivät olleetkaan niin relevantteja kuin aluksi luulin ja tiettyjä kysymyksiä olisin taas vastausten perusteella halunnut kysyä lisää.

Opinnäytetyö oli osa teemaryhmän tutkimushanketta, joka vaikutti todella potentiaaliselta. Alkuajatuksena minun oli tarkoitus verrata teemaryhmään kuuluvien opiskelijoiden tutkimustuloksia omiini, mutta huomasin, että kaikki tuntuivat edistyvän hieman omaa vauhtia. Näin jälki käteen ajatellen teemaryhmä ei aivan saavuttanut sitä potentiaalia, mitä sillä olisi voinut olla. Ehkä yhteiset opinnäytetyön työstämistilaisuudet olisivat saaneet aikaan sen, mitä alun perin kuvittelin teemaryhmässä työskentelyn olevan. Tästä huolimatta teemaryhmään kuuluminen oli kuitenkin vain positiivista: siellä pääsi muun muassa keskustelemaan kaikille mielekkästä aiheesta ja seuraamaan toisten opinnäytetyön tekemisen prosessia. Toisten edistyminen loi lisäksi paineita omalle työskentelylle, mikä oli vain positiivista.

Kaiken kaikkiaan koin oppineeni paljon opinnäytetyöprosessin aikana. Opinnäytetyöhön kuluu valtavasti aikaa ja vaivaa, ja koska opinnäytetyö toteutettiin itsenäisesti, kehittyi siinä myös ihmisenä. Opin myös ihan konkreettisesti itse aiheesta paljon ja tutkimuksen teosta sekä kyselytutkimuksen laatimisessa. Toimeksiantajan hankkiminen oli myös hyvä verkostoitumisharjoitus työelämää varten. Kaiken kaikkiaan koin onnistuneeni hyvin opin-

näytetyön teossa, vaikka aikatauluni venyi hieman, pysyi se silti kohtuullisissa mittasuhteissa sekä opinnäytetyön toteutuksesta tuli myös aidosti hyvä mieli, sillä koen, että tutkimustuloksistani voi tosiasiaassa olla myös hyötyä tradenomikoulutuksen kehityksessä.

Lähteet

Ammattikorkeakoululaki, 932 (14§ 2014).

Eskola, A.; & Mäntysaari, A. (2011). *Talousosaamisen perusteet*. WSOY.

Frey, B. C.; & Osborne, M. (2013). *The Future of Employment: How susceptible are jobs to computerisation?* Oxford Martin Programme.

Haaga-Helia. (2016a). *Opinto-opas*. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/opinto-opas/opintojaksokuvaukset/ACC2LZ001>. Luettu 1.8.2016.

Haaga-Helia. (2016b). *Liiketalouden koulutusohjelman rakenne*. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/opinto-opas/koulutusohjelmat/liiketalouden-koulutusohjelma-helsinki-nuoret/koulutusohjelman-rakenne?userLang=fi>. Luettu 1.8.2016.

Haaga-Helia. (2016c). *Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelma*. Luettavissa: http://www.haaga-helia.fi/sites/default/files/Opinto-opas/Vanhat-oppaat/2011-2012/finanssijatalousasiantuntijankoulutusohjelma_20112012.pdf?userLang=fi. Luettu 1.8.2016.

Helsingin yliopiston ylioppilaskunta. (2005). Opintoviikkojen muuntaminen opintopisteiksi siirryttäessä vanhasta tutkintojärjestelmästä uuteen. Luettavissa: <http://notes.helsinki.fi/halvi/hallinto/rehtorin.nsf/dc887e3b5230caa0c225685400395d44/a63e0cac7e05f269c2256fc0004a33ab?OpenDocument>. Luettu 1.8.2016.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2015. *Tutki ja kirjoita*. 20. painos. Kustannusosa-
keyhtiö Tammi. Helsinki.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu. (2016). *Liiketalouden ala - Tradenomi*. Luettavissa: <http://www.jamk.fi/fi/Koulutus/Liiketalouden-ala/tradenomi/>. Luettu 1.8.2016

Kaltainen lisa. (2016). *Tradenomin taloushallinnon osaamistarpeet suurten organisaatioiden näkökulmasta*. Luettavissa: http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/110520/Kaltainen_lisa.pdf?sequence=1. Luettu 1.8.2016.

Taloushallintoliitto. (2016). *Muutos - Uusi taloushallinto*. Luettavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/tietoa-meista/ajankohtaiset-teemat/alan-muutos-uusi-taloushallinto>. Luettu 1.8.2016.

Taloushallintoliitto. (2016). *Rekrytointi - Alalla tarvittavat taidot ja ominaisuudet*. Luettavissa: <http://opiskelijat.taloushallintoliitto.fi/rekrytointi/alalla-tarvittavat-aidot-ja-ominaisuudet>. Luettu 1.8.2016.

Taloushallintoliitto. (2016). *Tutkimusarkisto - opiskelijoiden mielipidekysely 2012*. Luettavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/tietoa-meista/tutkimuksia-ja-tietoa-alasta/tutkimusarkisto>. Luettu 1.8.2016.

Tilisanomat. (22. 1 2014). *Tilisanomat - uusi taloushallinto 2025*. Luettavissa: <http://tilisanomat.fi/kolumni/uusi-taloushallinto-2025>. Luettu 1.8.2016.

TRAL. (2016a). *Tietoa tradenomeista - trdaenomitutkinto*. Luettavissa: <http://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/tradenomitutkinto>. Luettu 1.8.2016.

TRAL. (2016b). *Tradenomiliitto- tietoa TRAL:sta*. Luettavissa: <http://www.tral.fi/tietoa-tral-sta>. Luettu 1.8.2016.

TRAL. (2015). *Tradenomiliiton jäsentutkimus*. Luettavissa: http://www.tral.fi/site/assets/files/1197/tral-jasentutkimus2015_webversion.pdf. Luettu 1.8.2016.

Valtionkonttori. (9. 5 2013). *Valtionkonttori - Mitä on sisäinen laskenta?*. Luettavissa: [http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Virastoille_ja_laitokille/Kiekun_kayttoonotto_valtionhallinnossa/Mita_on_sisainen_laskenta\(47704\)](http://www.valtiokonttori.fi/fi-FI/Virastoille_ja_laitokille/Kiekun_kayttoonotto_valtionhallinnossa/Mita_on_sisainen_laskenta(47704))). Luettu 1.8.2016.

Virtuaali ammattikorkeakoulu. (2007a). *Tutkimuksen validiteetti*. Luettavissa: <http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464185783/1194413809750/1194415367669.html>. Luettu 12.9.2016.

Virtuaali ammattikorkeakoulu. (2007b). *Tutkimuksen reliabiliteetti*. Luettavissa: <http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464185783/1194413792643/1194415307356.html>. Luettu 12.9.2016.

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

Tradenomien taloushallinnon osaaminen

Tämä kysely on on laadittu Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa tehtävää opinnäytetyötä varten. Kysely tutkii tradenomitutkinnon työelämän vastaavuutta ja tradenomien taloushallinnon osaamista. Tutkimus on osa isompaa tutkimushanketta, jossa opinnäytetöiden teemaryhmä tutkii tradenomien taloushallinnon osaamista. Tutkimuksen tavoitteena on auttaa kehittämään tradenomitutkintoa niin, että tulevaisuuden uudet tradenomit saavat entistä paremmat eväät työelämää varten.

Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 10-15 minuuttia.

Kaikkien vastanneiden kesken arvotaan kolme kappaletta 20 euron arvoisia superlahjakortteja. Jos haluat osallistua arvontaan, jätä yhteystietosi kyselyn jälkeen.

Kiitos paljon kaikille vastanneille!

1. Sukupuoli *

- Nainen
- Mies
- En halua vastata

2. Ikä *

- Alle 25
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55-64
- 65 tai yli

3. Kotipaikkakunta *

4. Missä ammattikorkeakoulussa olet opiskellut? *

- Ammattikorkeakoulu Arcada
- Ammattikorkeakoulu Novia
- Centria ammattikorkeakoulu
- Haaga-Helian ammattikorkeakoulu
- Hämeen ammattikorkeakoulu
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Kajaanin ammattikorkeakoulu
- Karelia-ammattikorkeakoulu
- Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
- Lahden ammattikorkeakoulu
- Lapin ammattikorkeakoulu
- Laure-ammattikorkeakoulu
- Metropolia ammattikorkeakoulu
- Mikkelin ammattikorkeakoulu
- Oulun ammattikorkeakoulu
- Saimaan ammattikorkeakoulu
- Satakunnan ammattikorkeakoulu
- Savonia-ammattikorkeakoulu
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- Tampereen ammattikorkeakoulu
- Turun ammattikorkeakoulu
- Vaasan ammattikorkeakoulu

5. Minä vuonna olet valmistunut? *

- 1994
- 1995
- 1996
- 1997
- 1998
- 1999
- 2000
- 2001

- 2002
- 2003
- 2004
- 2005
- 2006
- 2007
- 2008
- 2009
- 2010
- 2011
- 2012
- 2013
- 2014
- 2015
- 2016

6. Mikä on toimiasemasi työpaikallasi? *

- Johto
- Keskijohto
- Asiantuntijatehtävät
- Toimihenkilö
- Yrittäjä tai ammatinharjoittaja
- En työskentele tällä hetkellä

7. Millä toimialalla työskentelet? *

- Teknologiateollisuus
 - Kaupan ala
 - Finanssiala
 - ICT ala
 - Julkinen sektori
 - Tilitoimistot
 - En työskentele tällä hetkellä
- Muu, mikä?
-
-

Taloushallinnon määritelmä

8. Mitä taloushallinto on sinun mielestäsi? *

Eskola ja Mäntysaari (Talousosaamisen perusteet, 2007) määrittelevät taloushallinnon seuraavanlaisesti: ”Taloushallinnon tehtävänä on tukea ... yrityksen prosesseja ja sekä tuottaa tietoa yrityksen taloudesta. Taloushallinto huolehtii siitä, että yrityksellä on riittävä taloudellinen osaaminen, jotta yritys pystyy toimimaan tehokkaasti ja kannattavasti. ”

9. Oletko samaa vai eri mieltä määritelmän kanssa? *

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

Taloushallinnon osaaminen

10. Kuinka tärkeäksi miellät seuraavat taidot taloushallinnon osaamisessa?

	Täysin eri mieltä	Melko eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Melko samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Sisäinen Laskentatoimi					
Budjetointi *	☐	☐	☐	☐	☐
Kustannuslaskenta *	☐	☐	☐	☐	☐
Taloustietojen analysoiminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Sisäinen budjetointi *	☐	☐	☐	☐	☐
Tulosityksikkölaskenta *	☐	☐	☐	☐	☐
Investointilaskenta *	☐	☐	☐	☐	☐
Hinnoittelu *	☐	☐	☐	☐	☐
Strateginen laskentatoimi *	☐	☐	☐	☐	☐

Toimintolaskenta *	☐	☐	☐	☐	☐
Taloustoimintojen johtaminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Yrityksen ympäristölaskentatoimi *	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐

Ulkoisen laskentatoimi

Yritysverotus *	☐	☐	☐	☐	☐
Palkanlaskenta *	☐	☐	☐	☐	☐
Tilinpäätösraportointi *	☐	☐	☐	☐	☐
Arvolisäverotus *	☐	☐	☐	☐	☐
Myyntireskontra *	☐	☐	☐	☐	☐
Palkkakirjanpito *	☐	☐	☐	☐	☐
Myyntilaskujen käsittely *	☐	☐	☐	☐	☐
Ostolaskujen käsittely *	☐	☐	☐	☐	☐
Käyttöomaisuuskirjanpito *	☐	☐	☐	☐	☐
Matka- ja kululaskujen käsittely *	☐	☐	☐	☐	☐
Viranomaisilmoitukset *	☐	☐	☐	☐	☐
Konsernilaskenta ja -tilinpäätös *	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐

Taloushallinnon osaaminen

11. Kuinka tärkeäksi miellät seuraavat taidot taloushallinnon osaamisessa?

	Täysin eri mieltä	Melko eri miel- tä	Ei samaa eikä eri mieltä	Melko samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Rahoitus					
Maksuliikenne ja kassanhallinta *	☐	☐	☐	☐	☐
Rahan riittävyyden ennustaminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Likviditeetin suunnittelu *	☐	☐	☐	☐	☐
Käyttöpääoman hallinta *	☐	☐	☐	☐	☐
Rahoituksen kustannukset *	☐	☐	☐	☐	☐
Luottokelpoisuuden arviointi *	☐	☐	☐	☐	☐
Rahoitus riskien hallinta *	☐	☐	☐	☐	☐
Pääomarakenteen suunnittelu *	☐	☐	☐	☐	☐
Konsernirahoitus *	☐	☐	☐	☐	☐
Rahoituksen instrumentit *	☐	☐	☐	☐	☐
Arvopaperimarkkinoiden toiminta *	☐	☐	☐	☐	☐
Sijoitustoiminta *	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu osaaminen					
Asiakaspalvelu *	☐	☐	☐	☐	☐
Tietotekniset taidot *	☐	☐	☐	☐	☐
Lain tuntemus *	☐	☐	☐	☐	☐
Työehtosopimusten tuntemus *	☐	☐	☐	☐	☐
Matematiikan osaaminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Tutkimustyön teko *	☐	☐	☐	☐	☐
Raporttien laatiminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Markkinoinnin ja myynnin osaaminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Sähköinen taloushallinto *	☐	☐	☐	☐	☐

Taloushallinnon erillisjärjestelmät *	☐	☐	☐	☐	☐
Toimialaosaaaminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Projektijohtaminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Tilintarkastus *	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestelmällisyys *	☐	☐	☐	☐	☐
Tiimityöskentely *	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilöstöhallinta *	☐	☐	☐	☐	☐
Esimiesosaaminen *	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐

Oma taloushallinnon osaaminen

12. Kuinka hyväksi arvioisit oman taloushallinnon osaamisesi tällä hetkellä? *

- Erittäin huono
- Melko huono
- En osaa sanoa
- Melko hyvä
- Erittäin hyvä

13. Kuinka hyväksi arvioisit oman taloushallinnon osaamisesi tällä hetkellä seuraavissa osa-alueissa? *

	Erittäin huono	Melko huono	Ei huono eikä hyvä	Melko hyvä	Erittäin hyvä
Sisäinen laskentatoimi	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkoinen laskentatoimi	☐	☐	☐	☐	☐
Rahoitus	☐	☐	☐	☐	☐
Muu osaaminen	☐	☐	☐	☐	☐

Oma taloushallinnon osaaminen

14. Oletko kouluttanut itseäsi lisää valmistumisesi jälkeen? *

- Kyllä olen
 En ole

15. Oletko kouluttanut itseäsi taloushallintoon liittyvissä osa-alueissa viimeisen vuoden sisällä? *

- Kyllä olen
 En ole

16. Missä taloushallinnon osa-alueissa koet tarvitsevasi lisäkoulutusta? *

17. Millä muulla tavalla kuin asiaosaamisella toivoisit kehittyväsi pärjätäksesi vielä paremmin työelämässä? *

Taloushallinnon koulutus

18. Mitä seuraavia opintojaksoja koulutukseesi on sisältynyt (valitse neljä eniten lukemaasi ainetta)? *

	Eniten	Toiseksi eniten	Kolmanneksi eniten	Neljänneksi eniten
Sisäinen Laskentatoimi	☐	☐	☐	☐
Ulkoinen laskentatoimi	☐	☐	☐	☐
Yritystoiminta	☐	☐	☐	☐
Rahoitus	☐	☐	☐	☐
Juridiikka	☐	☐	☐	☐
Markkinointi ja myynti	☐	☐	☐	☐

Taloustiede	☐	☐	☐	☐
Kielet	☐	☐	☐	☐
Tietotekniikka	☐	☐	☐	☐
Muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐

19. Kuinka paljon koit pystyväsi itse vaikuttamaan koulutuksesi sisältöön (esim. Kurssien valinta)? *

- Erittäin vähän
- Melko vähän
- Ei vähän eikä paljon
- Melko paljon
- Erittäin paljon

20. Olisitko toivonut pystyväsi vaikuttamaan koulutuksesi sisältöön enemmän? *

- Kyllä
- En

21. Millä tavalla olisit toivonut pystyväsi vaikuttamaan koulutuksesi sisältöön? *

Taloushallinnon koulutus

22. Kuinka tyytyväinen olit opetuksen laatuun? *

- Erittäin tyytymätön
- Melko tyytymätön
- Neutraali
- Melko tyytyväinen
- Erittäin tyytyväinen

23. Kuinka tyytyväinen olit omaan suoriutumiseesi koulussa? *

- Erittäin tyytymätön

- Melko tyytymätön
- Neutraali
- Melko tyytyväinen
- Erittäin tyytyväinen

24. Onko seuraavista koulutukseen kuuluvista oppimismetodeista ollut hyötyä sinulle työelämässä? *

	Erittäin hyödy- tön	Melko hyödy- tön	Neutraali	Melko hyödylli- nen	Erittäin hyödylli- nen
Raporttien kirjoittaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätyöskentely	☐	☐	☐	☐	☐
Esiintyminen	☐	☐	☐	☐	☐
Opinnäytetyö	☐	☐	☐	☐	☐
Itsenäinen opiskelu	☐	☐	☐	☐	☐
Luennoille osallistumi- nen	☐	☐	☐	☐	☐
Verkkokurssit	☐	☐	☐	☐	☐

25. Minkälaisia taitoja olet oppinut nimenomaan työelämästä? *

Koulutuksen vastaavuus työelämään

26. Oletko samaa mieltä seuraavan väittämän kanssa: "Koulutukseni on ollut hyötyä työelämässä"? *

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

27. Oletko samaa mieltä seuraavan väittämän kanssa: "Koulutuksestani on ollut apua työnsaannissa"? *

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

28. Oletko samaa mieltä seuraavan väittämän kanssa: "Koulutukseni on mielestäni vastannut työelämän tarpeitani" *

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

Koulutuksen vastaavuus työelämään

29. Millä tavalla koulutuksesi olisi voinut mielestäsi paremmin vastata työelämän tarpeita? *

Liite 2. Saatekirje

Hyvä tradenomi, nyt sinulla on oivallinen tilaisuus auttaa tradenomitutkinnon kehittämisessä!

TRAL on toimeksiantajana opinnäytetyössä, jossa tutkitaan tradenomien taloushallinnon osaamista sekä tutkinnon vastaavuutta työelämän tarpeisiin. Opinnäytetyö tehdään osana suurempaa teemaryhmää, jossa tutkitaan Tradenomien taloushallinnon osaamista useammasta eri näkökulmasta. Kysely on tarkoitettu jo valmistuneille tradenomeille suuntautumisesta ja nykyisestä työtehtävästä riippumatta. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 10-15 minuuttia.

Kaikilla vastanneilla on myös mahdollisuus osallistua kolmen 20 euron arvoisen superlahjakortin arvontaan. Arvontaan voi osallistua jättämällä yhteystiedot kyselyn jälkeen.

Klikkaa siis seuraavaa linkkiä ja kerro tärkeä mielipiteesi tärkeästä aiheesta. Vastaukset ovat täysin anonyymejä ja valmiin tutkimuksen tiivistelmä tulee myöhemmin nähtävillä TRAL:n sivuille.

<https://www.webropolsurveys.com/S/DEC599DFCB3425CD.par>